

3.12.2025

KURIKKA

Jurvan kirkonkylä-Koskimäki osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi 2023 täydennetty 2025

Tilaaaja:
FCG Finnish Consulting Group Oy

Toteuttaja:
Heilu Oy

Sisällysluettelo

1. Johdanto	7
2. Taustatietoja inventointialueesta	8
2.1. Alueen kehitys	8
2.2. Aiemmat arkeologiset selvitykset	17
3. Arkeologinen inventointi.....	17
3.1. Esityöt	17
3.2. Maasto- ja jälkityöt	18
4. Tulokset.....	19
5. Arkeologiset kohteet (*vuoden 2025 kohde).....	22
Kiinteät muinaisjäänneökset	22
1. Peltola*	22
2. Puskalantie	24
3. Koskiniemi B.....	26
4. Hautamäki	29
5. Auneen hautausmaa.....	31
6. Reini.....	34
7. Ojanperä	36
8. Piurunrämmäkkä.....	38
9. Kiviluoma.....	41
10. Lintukangas	43
11. Jouppi	45
Muu kulttuuriperintökohde	47
12. Koskiniemi*	47
13. Alakoski*	50
14. Hahdonmäki.....	52
15. Hiipakka*.....	54
16. Mänty*	56
17. Peura*	59
18. Jussinkuja.....	61
19. Vainionpään mylly*	63

20. Vainionpää 2*	66
21. Perä 2*	68
Löytöpaikat.....	72
22. Kariluoma*.....	72
23. Kirkkomäki*.....	74
24. Haapala.....	76
25. Ampumarata*	78
Muut kohteet.....	80
26. Ranta-Hahto*	80
Maastossa tarkastetut alueet	82
Lähteet.....	84

Karttaluettelo

Kartta 1. Lähestymiskartta. Kaava-alue on merkitty violetilla katkoviivalla.....	5
Kartta 2. Yleiskartta selvitysalueesta. Kaava-alue on merkitty violetilla katkoviivalla.....	6
Kartta 3. Vuosien 1707 ja 1753 kartoilta paikannetut talotontit nykyisellä maastokartalla.....	12
Kartta 4. Kooste alueen 1800-luvun puolivälin pitäjänkartoista.	14
Kartta 5. Jurvan kartta vuodelta 1913.	15
Kartta 6. Ote 1970-luvun peruskartoista.....	16
Kartta 7. Kaava-alueella sijaitsevat arkeologiset kohteet. Numerot viittaavat tämän raportin kohdenumeroihin.....	20
Kartta 8. Peltolan kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Kaava-alueen raja on merkitty violetilla katkoviivalla.	23
Kartta 9. Puskalantien kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla.....	24
Kartta 10. Koskiniemi B kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Kohde Koskiniemi on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla Koskiniemen B lounaispuolelle.	27
Kartta 11. Hautamäki kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Kaava-alueen raja on merkitty violetilla katkoviivalla.	29
Kartta 12. Auneen hautausmaan kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Kohde Mänty on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla Auneen hautausmaan lounaispuolelle.....	32
Kartta 13. Reinin kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla.	34
Kartta 14. Ojanperän kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla.....	36
Kartta 15. Piurunrämmäkkän kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Alakohde on merkitty punaisella tähdellä. Kaava-alueen raja on merkitty violetilla viivalla.	39

Kartta 16. Kiviluoman kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Kaava-alueen raja on merkitty violetilla katkoviivalla.	41
Kartta 17. Lintukankaan kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Kaava-alueen raja on merkitty violetilla viivalla.	43
Kartta 18. Jouppin kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Alakohde on merkitty punaisella tähdellä. Kaava-alueen raja on merkitty violetilla katkoviivalla.	45
Kartta 19. Koskiniemen kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla. Koskiniemi B on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla.	47
Kartta 20. Alakosken kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla.	50
Kartta 21. Hahdonmäen kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä	53
Kartta 22. Hiipakan kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla.	54
Kartta 23. Männyn kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla. Auneen hautausmaa on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla.	57
Kartta 24. Jussinkujan kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä.	62
Kartta 25. Vainionpään myllyn ja Vainionpää 2 kohdekartta. Vainionpään mylly on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla sillan kohdalle. Sillan kaakkoispuolelle on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla kohde Vainionpää.	64
Kartta 26. Perä 2 kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla. Alakohde on merkitty ruskealla tähdellä.	69
Kartta 27. Kariluoman kohdekartta. Kohde on merkitty oranssilla pisteellä.	73
Kartta 28. Kirkkomäen kohdekartta. Kohde on merkitty oranssilla pisteellä.	74
Kartta 29. Haapalan kohdekartta. Kohde on merkitty oranssilla pisteellä.	76
Kartta 30. Ampumarata kohdekartta. Kohde on merkitty oranssilla pisteellä.	78
Kartta 31. Ranta-Hahto kohdekartta. Kohde on merkitty harmaalla pisteellä ja harmaalla vinorasterilla.	80
Kartta 32. Kaava-alueen pohjoisosassa tarkastetut alueet. Vuoden 2023 tarkastetut alueet on merkitty sinisellä ja vuoden 2025 tarkastetut alueet vihreällä värillä.	82
Kartta 33. Kaava-alueen eteläosassa tarkastetut alueet. Vuoden 2023 tarkastetut alueet on merkitty sinisellä ja vuoden 2025 tarkastetut alueet vihreällä värillä.	83

Kannen kuva: Koskiniemi B, kivikautinen asuinpaikka, eteläosa.

Raportin kuvat: Kalle Luoto ja Jussi-Pekka Hiltunen, ellei toisin mainita.

KURIKKA Jurvan Kirkonkylä-Koskimäki osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi 2023-2025

Tiivistelmä

Finnish Consulting Group (FCG) valmistelee Jurvan kirkonkylä-Koskimäki osayleiskaavaa ja tilasi alueen arkeologisen inventoinnin Heilu Oy:ltä. Työn tavoitteena oli selvittää, sijaitseeko alueella vielä tuntemattomia muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita sekä tarkastaa jo ennestään tunnettujen muinaisjäännösten nykytila. Lähtökohtana toimi aikaisemmat selvitykset ja irtolöydöt. Maastossa aiemmin pistemäisinä tunnetuille kohteille pyrittiin tekemään aluerajaus sekä varmistamaan niiden säilyneisyys ja luonne. Aiemmin tuntemattomia kohteita pyrittiin paikantamaan erityisesti Kankailta (Eteläkangas, Haapalankangas, Hahdonmäki) sekä Koskimäen alueelta. Inventoinnin toteuttivat arkeologit FM Kalle Luoto ja FM Jussi-Pekka Hiltunen. Vuonna 2023 maastotyöt suoritti Luoto ja vuonna 2025 Hiltunen.

Ennen vuoden 2023 maastotöitä alueelta tunnettiin entuudestaan kaksi kiinteää muinaisjäännöstä, kaksi muuta kulttuuriperintökohdetta, kaksi mahdollista muinaisjäännöstä sekä yksi löytöpaikka. Ennen vuoden 2025 maastotöitä muinaisjäännösrekisteriin oli lisätty kolme havaintokohdetta sekä kolme löytöpaikkaa.

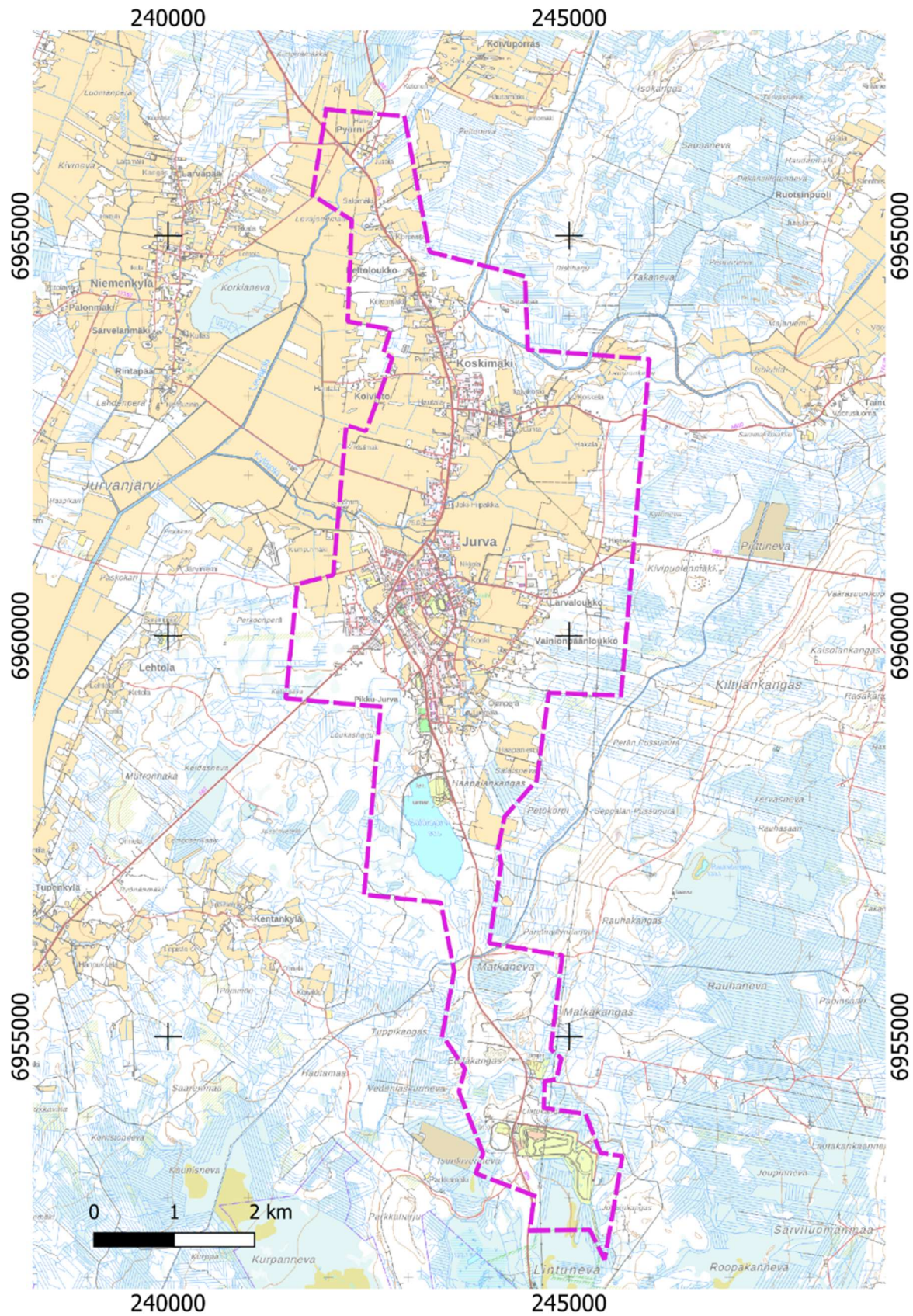
Vuoden 2023 maastotöiden yhteydessä alueelta tavattiin yksi uusi kiinteä muinaisjäännös ja yksi uusi muu kulttuuriperintökohde. Vuoden 2025 maastotöiden yhteydessä tavattiin kaksi uutta kiinteää muinaisjäännöstä, kahdeksan muuta kulttuuriperintökohdetta sekä yksi muu kohde. Jurvan Kirkonkylän-Koskimäki osayleiskaava-alueen arkeologisen inventoinnin jälkeen alueelta tunnetaan yhteensä 26 arkeologista kohdetta, joista 11 on kiinteää muinaisjäännöstä, 10 muuta kulttuuriperintökohdetta, neljä löytöpaikkaa ja yksi muu kohde.

Arkistotiedot

Tutkimustyyppi:	Arkeologinen inventointi
Tutkimuksen tekijä:	FM Kalle Luoto ja FM Jussi-Pekka Hiltunen
Kenttätöaika:	18.10.2023, 9.-10.11.2023 ja 11.-12.2025
Tutkimusten rahoittaja:	Kurikan kaupunki. Finnish Consulting Group Oy
Aikaisemmat tutkimukset alueella:	Kotivuori & Saukkonen inventointi 1981 Saukkonen tarkastus 1985 Mikkonen-Hirvonen tarkastus 2019 Rantanen tarkastus 2020
Taustakartat:	Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelun (WMTS) 11/2023 ja 11/2025 aineistoa, ellei toisin mainita.
Käytetty koordinaatisto:	ETRS-TM35FIN, korkeus N2000.
Maanmittauslaitoksen 5 p aineiston käyttölisenssi	Maanmittauslaitoksen 5 p aineiston käyttölisenssi: MML 1174682983/05 00 00/2025.

Kartta 1. Lähestymiskartta. Kaava-alue on merkitty violetilla katkoviivalla.

Kartta 2. Yleiskartta selvitysalueesta. Kaava-alue on merkitty violetilla katkoviivalla.

1. Johdanto

Finnish Consulting Group (FCG) valmistelee Jurvan kirkonkylän-Koskimäki osayleiskaavaa ja tilasi alueen arkeologisen inventoinnin Heilu Oy:ltä. Arkeologinen inventointi tehtiin Jurvan kirkonkylän, Koskimäen, Säläisjärven ja Eteläkankaan alueella alueen kaavoituksen perusselvityksenä. Jurvan arkeologinen inventointi käsitti noin 30 neliökilometrin alueen Eteläpohjanmaalla entisen Jurvan kunnan alueella nykyisessä Kurikassa. Inventoituun alueeseen kuului kirkonkylän lisäksi osia Koskenmäen kylästä pohjoisessa sekä Jakkulan kylän maita etelässä. Alueelta tunnettiin ennen inventointia kaksi muinaisjäännöstä sekä kaksi mahdollista muinaisjäännöskohdetta. Näiden lisäksi muinaisjäännösrekisteriin on merkitty kaksi kohdetta luokkaan ”muu kulttuuriperintökohde” sekä löytöpaikka Haapala. Työn tavoitteena oli selvittää, sijaitseeko alueella vielä tuntemattomia muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita sekä tarkastaa jo ennestään tunnettujen muinaisjäännösten nykytila. Lähtökohtana toimi aikaisemmat selvitykset ja irtolöydöt. Maastossa aiemmin pistemäisinä tunnetuille kohteille pyrittiin tekemään aluerajaus sekä varmistamaan niiden säilyneisyys ja luonne. Aiemmin tuntemattomia kohteita pyrittiin paikantamaan erityisesti Kankailta (Eteläkangas, Haapalankangas, Hahdonmäki) sekä Koskimäen alueelta.

Vuoden 2023 maastotyöt toteutti arkeologi FM Kalle Luoto. Seinäjoen museoiden antaman lausunnon perusteella (12.9.2025, SM 75/2025) arkeologista inventointia täydennettiin syksyllä 2025. Vuoden 2025 maastotyöt toteutti arkeologi FM Jussi-Pekka Hiltunen.

Kuva 1. Polku Hahdonmäellä.

2. Taustatietoja inventointialueesta

2.1. Alueen kehitys

Jurvan maisema on eteläpohjalainen, jonka piirteitä ovat viljelylakeus, suot, loivat harjut ja jokivarsiasutus. Jurvan alueella on aikoinaan ollut suuri, nykyään kuivattu, Jurvanjärvi ja pienempi Tainusjärvi (myös kuivattu).

Jurvanjärven kuroutuminen merenlahdesta järveksi ja Närvijoen synty n. 4200 eKr. Alueelta tunnetaan kivilautisia löytöjä, mutta ilmeisesti asutus on tuolloin keskittynyt erityisesti Närvijoen rantamaille. Keskustan tuntumasta on muutamia irtolöytöjä keskustan eteläpuolelta, mutta niihin liittyvää asuinpaikkaa ei ole paikannettu. Sen sijaan Koskimäen Koskiniemessä on kivilautisen asuinpaikan jäännöksiä. Pronssi- ja rautakautisia kohteita Jurvassa on erityisesti Maalahden rajan tuntumassa, eli tarkastelualueen ulkopuolella.

Perimätiedon mukaan Jurvan varhaisin asutus olisi ollut Niemenkylän tienoilla. Asukkaat olisivat olleet lappalaisia ja eläneet kalastuksella, mutta muuttaneet pois kalojen loputtua Jurvanjärvestä. Viimeinen lappalainen olisi asunut järvessä olevalla luodolla, jonne hänet olisi myös haudattu. Historiallisen ajan alussa Jurvan erämaat kuuluivat kyröläisten etupiiriin. Jurvajärven rannalle syntyi uudisasutusta 1500-luvun puolivälissä. Vuonna 1576 Laihia, johon myös Jurva kuului, erotettiin Kyröstä. Hiipakka on Jurvan kirkonkylän taloista vanhin ja se ilmestyi maakirjaan vuonna 1563 (Mäki-Kamppi 2003: 4.) Toinen kirkonkylän kantataloista on Peura, joka on perustettu vuonna 1608. 1680-luvulla alkaneen asutuskauden myötä Jurvaan perustettiin Perän uudistila vuonna 1689, Hahdon uudistila vuonna 1690 ja Vainionpään uudistila vuonna 1691. Koskenalan eli Alakosken ensimmäinen tila on perustettu vuonna 1696. Hiipakan kantatalosta erotettiin Mänty omaksi tilaksi vuonna 1705. (Mäki-Kamppi 2003: 5.)

Vuonna 1707 laadituille tiluskartoille on merkitty Kirkonkylän Vainionpään ja Perän uudistilat sekä Koskimäen Yli- ja Alakosken uudistilat, jotka ovat edellä mainittuja alueiden ensimmäisiä taloja. Loput Kirkonkylän ensimmäisistä taloista on merkitty vuonna 1753 laadittuun Kirkonkylää kuvaavaan karttaan. Talot on merkitty myös vuonna 1745 laadittuun Pohjanmaan rannikkoja kuvaavaan yleiskarttaan. Kyseinen kartta on melko suurpiirteinen. Asutus säilyi melko vähäisenä aina 1800-luvulle saakka.

Vuosina 1707 ja 1753 laadittuihin karttoihin on merkitty Peuraluomaan myös myllyjä. Yksi on sijainnut Koskiniemestä noin 400 metriä koilliseen, toinen nykyisen Turvakodintien sillan kohdalla, kolmas nykyisen Vainionpään sillan kohdalla ja neljäs nykyisen Peränkujan sillan kohdalla.

Jurvan ensimmäinen hautausmaa, Auneen hautausmaa on ollut käytössä mahdollisesti jo 1630-luvulla. Se sijaitsee Hiipakan ja Männyn talojen läheisyydessä Peuranluoman itäpuolella. Se

mainitaan jo Laihian kappalaisen Israel Reiniuksen kirjoituksessa vuodelta 1773 nimellä Agnetan niemi. Paikalla on sijainnut myös ilmeisesti saarnapaikka (Jaakkola 2015: 50.) Paikkaa pidetään Jurvan ensimmäisen kirkon paikkana. Auneen hautausmaa on merkitty vuoden 1753 Kirkonkylää kuvaavaan karttaan nimellä Kyrkogård. Vuonna 1745 laadituille Pohjamnaan rannikkoa kuvaaviin yleiskarttoihin se on merkitty nimellä invigd kyrkgård (vihittynä kirkkomaana). Jurvan ns. toinen kirkko, Marian kirkko sijaitsi Auneen hautausmaasta noin 400 metriä kaakkoon Männyn talon mailla (Jaakkola 2015: 48). Kyseisen kirkon tarkempi paikka ei ole tiedossa. Jurvan kappeliseurakunta perustettiin vuonna 1766. Nykyinen Kirkonmäelle sijaitseva puukirkko valmistui vuonna 1802.

Jurvanjärvellä alettiin alentaa veden pintaa jo 1750-luvulla. Tarkoituksena oli saada lisää laidunta rannoilta käyttöön. Laihian kirkkoherra Samuel Wacklin ajoi järven kuivatusta ja hänen toimestaan kaivettiin kanavaa. Jurvalaiset korvasivat Wacklinille aiheutuneet menot, mutta hän jätti järven kuivatushankkeen sikseen. (Jurvan seurakuntahistoria, 23–103, Ristiluoma 1998, 3) Jurvanjärvelle saatiin laskeuttamislupa ja avustusehdot vuonna 1919 ja tarkistettu kustannusarvio sekä varat vesipinnan alentamiseen vuonna 1921 (Jurvan kunnan arkisto, Ristiluoman 1998, 7 mukaan). Jurvanjärven ensimmäisen kuivatuksen työt alkoivat Rintakoskelta vuonna 1922.

Kuva 2. Ote vuonna 1753 laaditusta Jurvan Kirkonkylää kuvaavasta kartasta, johon on merkitty Auneen hautausmaa (Kyrkogård) Peuraluoman itäpuolelle. Peuraluoman länsipuolella on rantaan merkitty tervahauta ja siitä länteen numerolla 6 Männyn tontti. (Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen arkisto, Jurva, E36:8-9 Kirkonkylä; Karta öfver gamla hemman N:o 1-7, 10 och 14 åker och en del äng 1753).

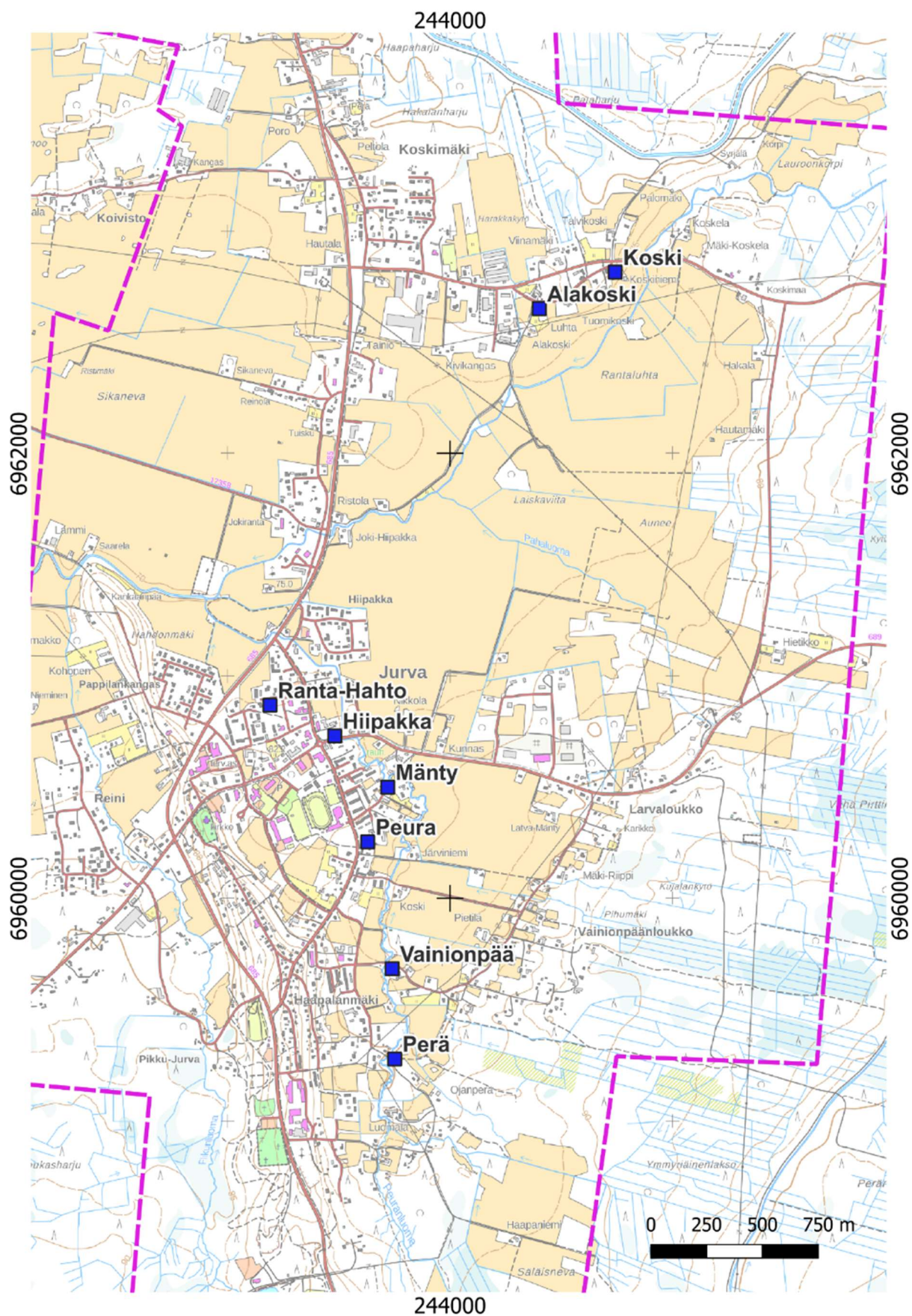
Kuva 3. Kartta "Kirkonkylä öfer gamla hemman no 1-7" (Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen arkisto, Jurva, E36:8-9 Kirkonkylä; Karta öfver gamla hemman N:o 1-7, 10 och 14 åker och en del äng 1753).

Kuva 4. Ote vuonna 1707 laaditusta kartasta, joka kuvaa Koskimäen Ylä- ja Alakosken taloja. Nykyinen Koskimäki on numerolla 1 ja Alakoski/Luhta numerolla 2. (Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen arkisto, E35:22-26 Kirkonkylä Karta öfver Wartamas Wuorus, Yli- och Alakoski Kärpis Wainionpää och Peräs nybyggen med beskrifning 1707).

Nimi	N	E	Tiluskartta 1707	Tiluskartta 1753	Pitäjänskartta 1845
Koski	6962824	244736	talo nro 1	talo nro 1	merkitty nimellä Koski
Alakoski	6962668	244403	talo nro 2	talo nro 7	merkitty nimellä Alakoski
Ranta-Hahto	6960832	243214	ei merkitty	talo nro 4	merkitty, ei nimeä
Hiipakka	6960734	243454	ei merkitty	talo nro 5	merkitty nimellä Hiibacka
Mänty	6960504	243718	ei merkitty	talo nro 6	merkitty, ei nimeä
Peura	6960075	243588	ei merkitty	talo nro 10	merkitty nimellä Hahto
Vainionpää	6959675	243746	talo nro 1	talo nro 3	ei merkitty
Perä	6959276	243758	talo nro 2	talo nro 2	merkitty, ei nimeä

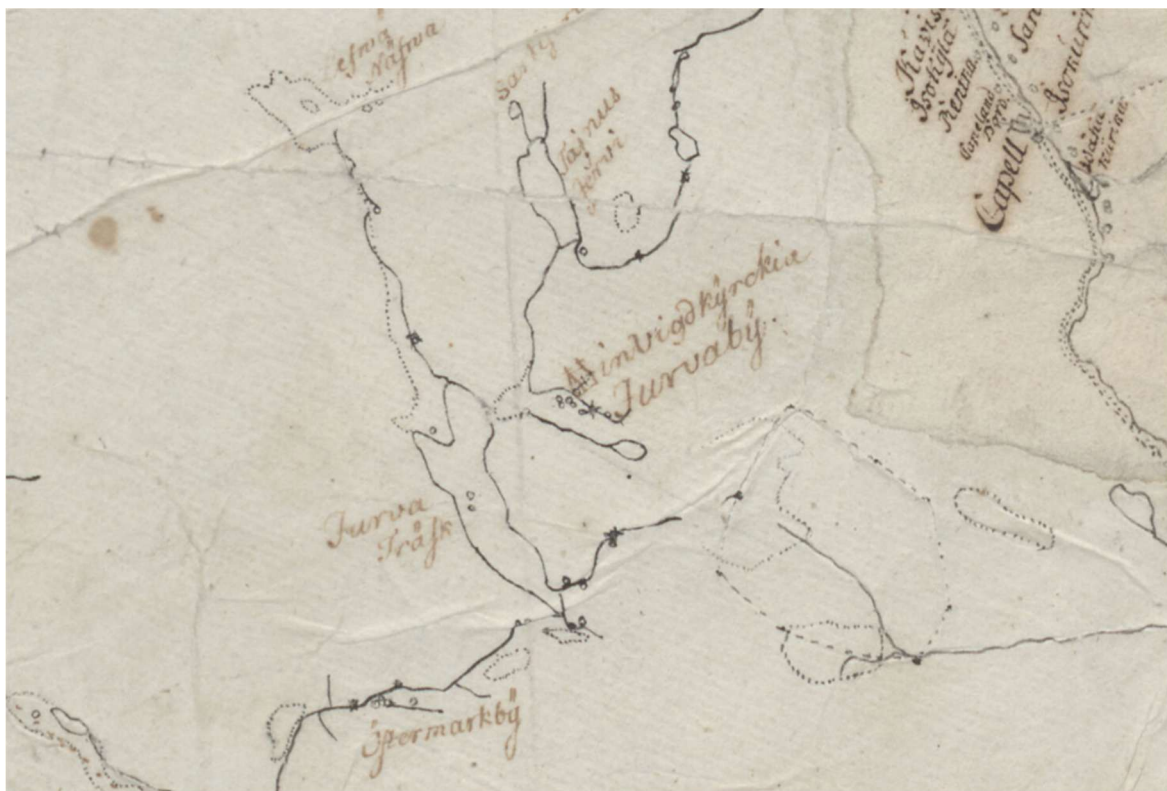
Taulukko 1. Vuosien 1707 ja 1753 kartoilta paikannetut talotontit.

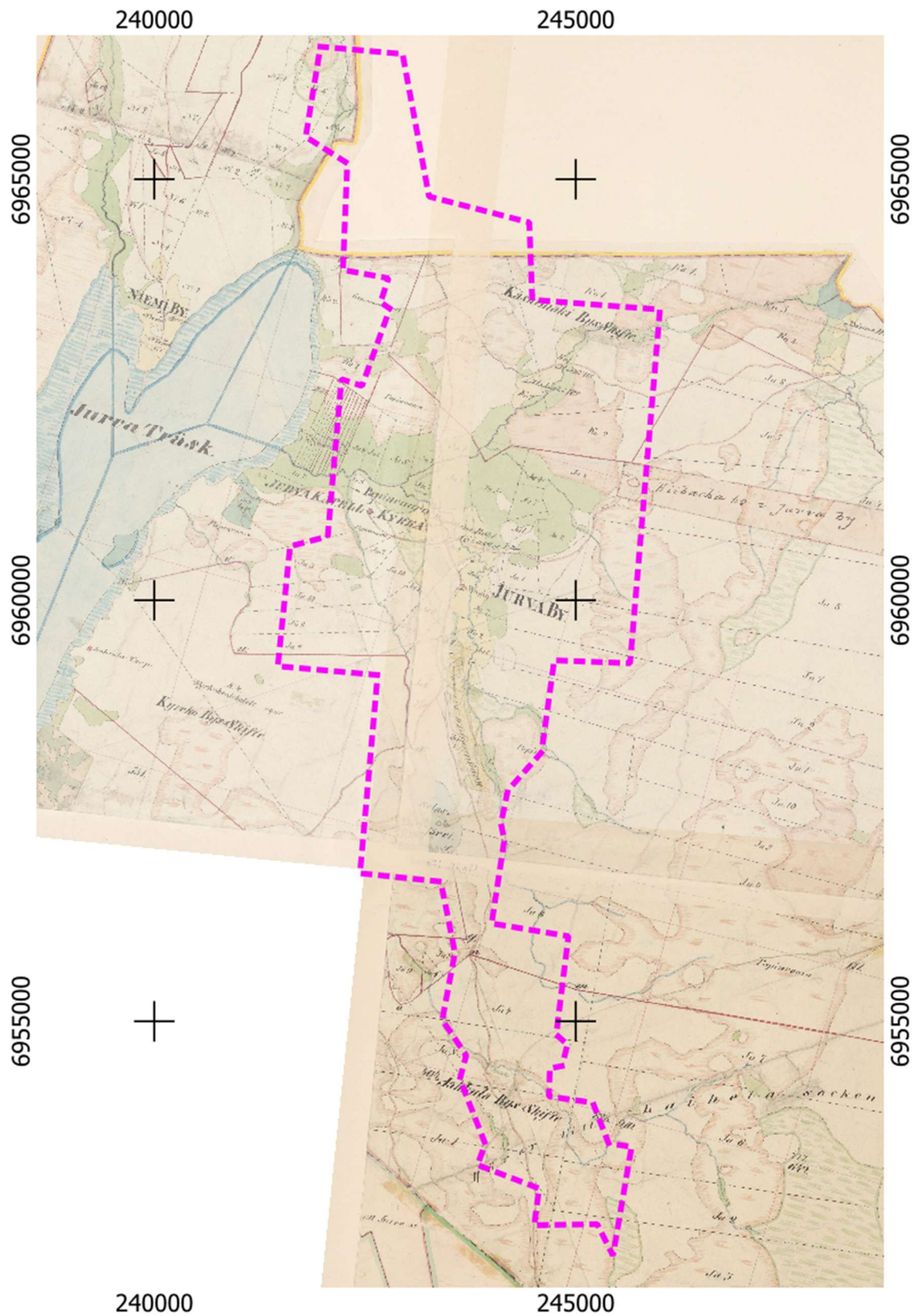
Kartta 3. Vuosien 1707 ja 1753 kartoilta paikannetut talotontit nykyisellä maastokartalla.

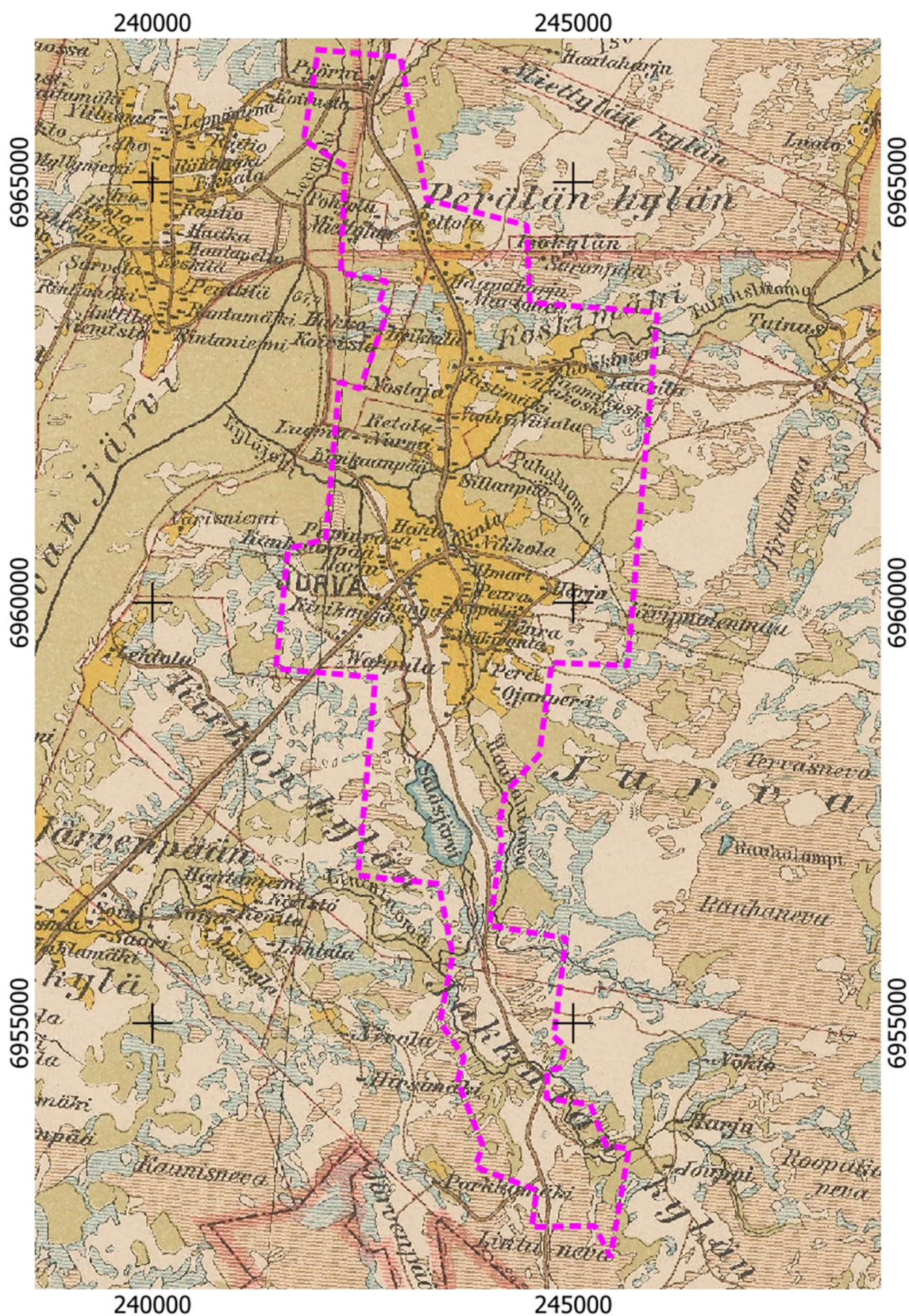
Kuva 5. Ote Pohjanmaan kartasta vuodelta 1745 (MH MH 146/- - [Pohjanmaan rannikko Lapväärtistä Mustasaareen]).

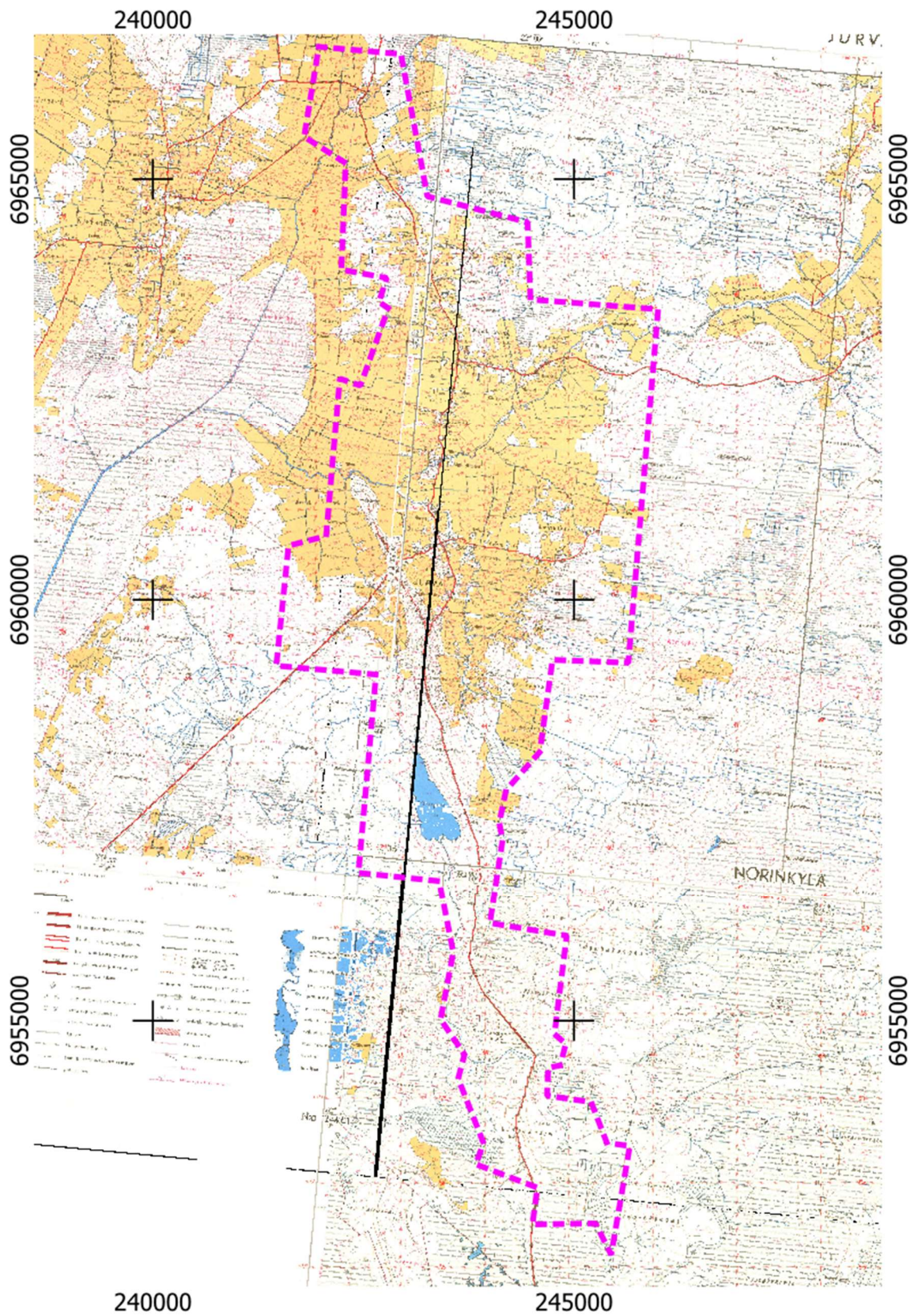
Kuva 6. Ote Pohjanmaan kartasta vuodelta 1745 (MH MH 104/- - [Pohjanmaan rannikko Lapväärtistä Mustasaareen]).

Kartta 4. Kooste alueen 1800-luvun puolivälin pitäjänkartoista.

Kartta 5. Jurvan kartta vuodelta 1913.

Kartta 6. Ote 1970-luvun peruskartoista.

2.2. Aiemmat arkeologiset selvitykset

Jurvan inventoinnin on suorittanut Hannu Kotivuori ja Jyri Saukkonen vuonna 1981. Inventoinnissa keskityttiin esihistoriallisten muinaisjäännösten tarkastamiseen ja löytötietojen täydentämiseen. Tämän jälkeen alueella on tehnyt tarkastuksia Jyri Saukkonen (Haapala) 1982, Satu Mikkonen-Hirvonen (Puskalantie) vuonna 2019 ja Janne Rantanen (Jussinkuja) 2020.

Ennen vuoden 2023 inventointia entuudestaan tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä ovat kivirakenne Reini ja kivikautinen asuinpaikka Koskiniemi B. Mahdolliset muinaisjäännökset, tervahaudat Lintukangas ja Hautämäki, ovat tarkastamatta. Tunnettuun kivikautiseen löytöpaikkaan Haapala ei sisälly rakenteita, joten se on muinaisjäännösrekisterissä löytöpaikkana. Muita muinaisjäännösrekisterin kohteita ovat muu kulttuuriperintökohde Jussinkuja (kivaita) sekä Puskalantie (sudenkuoppa).

Vuoden 2023 inventoinnin jälkeen muinaisjäännösrekisteriin on lisätty kolme uutta löytöpaikkaa. Näitä ovat kivikautiset löytöpaikat Kariluoma, Kirkkomäki ja Ampumarata. Näiden lisäksi muinaisjäännösrekisteriin on lisätty kolme havaintokohdetta Ojanperä, Piurunrämmäkki sekä Jouppi, jotka ovat Maanmittauslaitoksen laser 5 p aineistosta tunnistettuja tervahautoja. Havaintokohteita ei ole tarkastettu maastossa ennen nyt tehtyä inventointia.

Löytöpaikka Ampumarata huomioitiin jo vuoden 2023 maastotöissä vaikka sitä ei ollut merkitty muinaisjäännösrekisteriin. Paikka on nykyisin ampumahiihtostadionin aluetta. Alueella on ollut voimakasta soranottoa, eikä merkkejä kivikautisesta asutuksesta voitu havaita.

Vuoden 2023 inventoinnissa huomioidut arkeologiset kohteet oli viety muinaisjäännösrekisteriin ennen vuoden 2025 maastotöitä.

3. Arkeologinen inventointi

3.1. Esityöt

Inventoinnin valmisteluvaiheessa tarkastettiin alueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat tunnetut muinaisjäännöskohteet ja niiden aikaisemmat tutkimukset. Lähteenä käytettiin Kulttuuriympäristön palveluikkunasta saatavilla olevia tietoja sekä tutustuttiin aikaisempiin tutkimusraportteihin. Tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä oli tarkastelualueella vain neljä, kuten myös muita kulttuuriperintökohteita.

Esitöiden aikana etsittiin alueen historialliset kartat 1700-luvulta 1900-luvuille. Vanhimmat kartat haettiin pääasiassa Kansallisarkiston arkistosta ja 1900-luvun kartat Maanmittauslaitoksen internetpalvelusta. Vanhat kartat asetoitiin QGIS-ohjelmalla uuden maastokartan päälle. Vanhoista kartoista tarkasteltiin alueella sijaitsevia historiallisten kylien ja torppien paikkoja, merkittäviä rajapyykkeitä ja muita mahdollisesti kiinnostavia kohteita, kuten esimerkiksi

myllynpaikkoja. Ennen maastotyövaihetta käytiin läpi myös Maanmittauslaitoksen 5 p laserkeilausaineisto, joista etsittiin mielenkiintoisia anomalioita, kuten hiili- ja tervahautoja.

3.2. Maasto- ja jälkityöt

Vuonna 2023 maastotyöt tehtiin kolmen päivän aikana 18.10.2023 ja 9.–10.11.2023. Vuonna 2025 maastotyöt tehtiin kahden päivän aikana 11.-12.11.2025. Maastossa kuljettiin jalkaisin läpi alueet, joita pidettiin potentiaalisena muinaisjäännösten löytymisen kannalta. Alueelta tarkastettiin esitöissä tehdyt havainnot sekä maastossa silmämääräisesti potentiaalisiksi arvioituja paikkoja. Erityisesti huomiottiin alueet, jotka ovat olleet järven tai merenrannan läheisyydessä ja olivat sen vuoksi potentiaalisia kivi-, pronssi- ja rautakautisten havaintojen tekemiselle. Tarvittaessa tehtiin maaperäkairauksia ja lapionpistoja. Suurin osa peltoaukeista oli peitteisiä, eikä pintapoiminta ollut mahdollista kuin muutamilla alueilla.

Alueella sijaitsee Kirkonkylän ja Koskimäen vanhimpia tonttimaita, jotka paikannettiin vuosina 1707 ja 1753 laadittujen karttojen perusteella. Osa taloista on perustettu jo ennen 1700-lukua. Talojen perustamiseen ja kehittymiseen liittyviä tietoja tarkasteltiin Jurvan rakennuskantainventoinnista sekä Kurikan kulttuuriympäristöohjelmasta, joissa on selvitetty Jurvan Kirkonkylän ja Koskimäen alueiden historiallista asutusta (Mäki-Kamppi 2003 ja Jaakkola 2015). Paikannetut historialliset talon- sekä myllynpaikat tarkastettiin maastossa, jonka yhteydessä pyrittiin arvioimaan niiden säilyneisyyttä.

Havaitut arkeologiset kohteet dokumentoitiin valokuvaten ja muistiinpanoin. Inventoinnissa kuljetut reitit ja tehdyt havainnot tallennettiin käsiGPS-paikantimia (Garmin Montana 680 ja Garmin GPSmap 66 s, tarkkuus +/- 5–10 m) käyttäen.

Vuoden 2023 inventoinnin jälkityöt ja raportti tehtiin alkuvuodesta 2024. Raporttia täydennettiin marraskuussa 2025 täydennysinventoinnissa tehtyjen havaintojen perusteella. Raportointivaiheessa koostettiin yhteen esi- ja maastossa kerätty aineisto ja selvitettiin havaintojen ajoitusta verraten niitä historiallisiin karttoihin, ilmakuviin ja lähdekirjallisuuteen, kuten kuntien historiikkeihin. Uusille kohteille määriteltiin aluerajaukset perustuen vanhoihin karttoihin ja/ tai maastohavaintoihin. Raporttiin liittyvät kartat piirrettiin puhtaaksi käyttäen QGIS- paikkatieto-ohjelmistoa. Inventointiin liittyvät valokuvat ja raportin alkuperäiskappale tallennettiin Heilu Oy:n arkistoon Tampereella.

4. Tulokset

Inventoinnissa tarkastettiin aikaisemmin tunnetut arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet sekä etsittiin aikaisemmin tuntemattomia kohteita. Lähtökohtana toimi aikaisemmat selvitykset ja irtolöydöt. Aikaisempia tietoja pyrittiin täydentämään historiallisista kartoista saatavilla tiedoilla.

Vuonna 2023 tunnetuista kohteista kohteen Koskiniemi B sijaintia tarkennettiin ja sille laadittiin aluerajaus. Tämän lisäksi kohteen Reini sijainti tarkastettiin maastossa ja sille laadittiin rajaus. Aikaisemmin mahdollisina muinaisjäännöksinä havaitut kohteet Hautamäki ja Lintukangas todettiin maastossa tervahautoiksi. Muista kulttuuriympäristökohteista tarkastettiin aiemmin tunnettujen kohteiden Puskalantie ja Jussinkuja kunto ja sijainti. Puskalantien sudenkuoppa on Museoviraston suojeluohjeen (HIKI-opas) mukaan kiinteä muinaisjäännös. Jussinkuja oli muinaisjäännösrekisterin kuvauksen mukainen. Kivikautinen löytöpaikka Haapala tarkastettiin ilman uusia havaintoja.

Vuoden 2023 inventoinnissa tavattiin yksi uusi kiinteä muinaisjäännös Auneen Hautausmaa, joka on 1600-1700-lukujen pois käytöstä jäänyt hautausmaa sekä yksi uusi muu kulttuuriperintökohde Hahdonmäki, joka on rakennuksen jäännös.

Vuoden 2025 inventoinnissa tarkastettiin ennestään tunnetut kolme havaintokohdetta Ojanperä, Piurunrämäkkä sekä Jouppi, jotka kaikki todettiin olevan tervahautoja. Piurunrämäkkän yhteydestä havaittiin kellarin jäännös ja Joupin yhteydestä tervapirtin pohja. Muinaisjäännösrekisteriin merkityt löytöpaikat Kariluoma, Kirkkomäki ja Ampumarata tarkastettiin ilman uusia havaintoja.

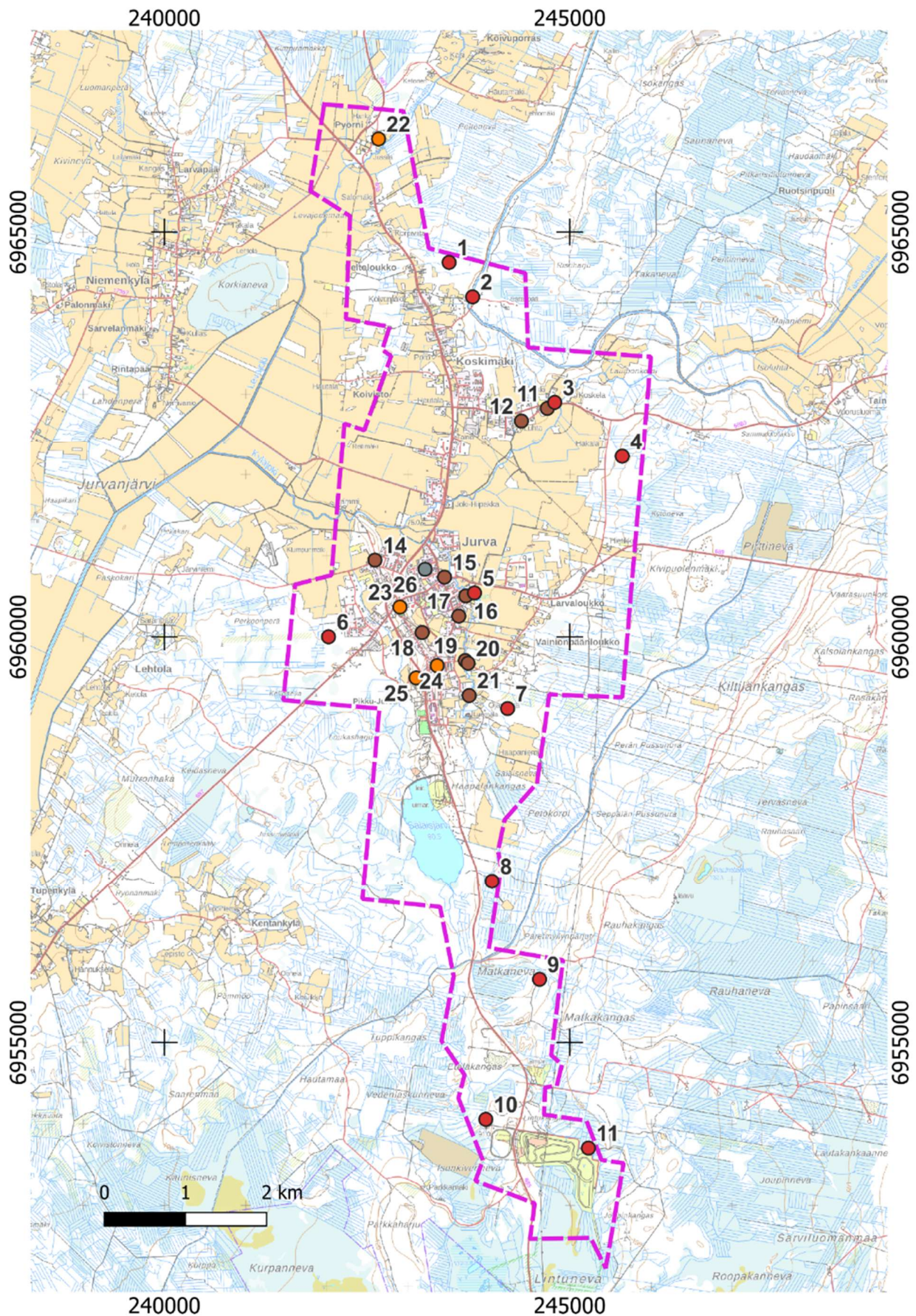
Vuonna 2025 tavattiin kaksi uutta kiinteää muinaisjäännöstä Peltola ja Kiviluoma, jotka ovat tervahautoja. Kaava-alueella sijaitsevista 1700-luvun kartoilta paikannetuista tonteista seitsemää Koskiniemi, Alakoski, Hiipakka, Mänty, Peura, Vainionpää 2 ja Perä 2 ehdotetaan muuksi kulttuuriperintökohteeksi. Lisäksi 1700-luvun kartalta paikannetun myllyn paikkaa Vainionpään mylly ehdotetaan muuksi kulttuuriperintökohteeksi. Yhtä 1700-luvun kartoilta paikannettua tonttia Ranta-Hahto ehdotetaan muuksi kohteeksi.

2023-2025 laaditun inventoinnin jälkeen kaava-alueelta tunnetaan yhteensä 26 arkeologista kohdetta, joista 11 on kiinteää muinaisjäännöstä, 10 muuta kulttuuriperintökohdetta, neljä löytöpaikkaa ja yksi muu kohde.

Kalle Luoto ja Jussi-Pekka Hiltunen

3.12.2025

Heilu Oy

Kartta 7. Kaava-alueella sijaitsevat arkeologiset kohteet. Numerot viittaavat tämän raportin kohdenumeroihin.

Numero	Nimi	Kunta	Tyyppi	Tarkenne	Ajoitus	Mj-tunnus
KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET						
1	Peltola	Kurikka	työ- ja valmistuspaikat	tervahaudat	historiallinen	uusi kohde
2	Puskalantie	Kurikka	työ- ja valmistuspaikat	sudenkuopat	historiallinen, 1800-luku	1000035168
3	Koskiniemi B	Kurikka	asuinpaikat	-	kivikautinen	175010043
4	Hautamäki	Kurikka	työ- ja valmistuspaikat	tervahaudat	historiallinen	1000038978
5	Auneen hautausmaa	Kurikka	hautapaikat	hautausmaat	historiallinen, 1600-luku 1700-luku	1000093213
6	Reini	Kurikka	kivirakenteet	röykkiöt	esihistoriallinen	175010055
7	Ojanperä	Kurikka	työ- ja valmistuspaikat	tervahaudat	historiallinen	1000092563
8	Piurunrämmäkkä	Kurikka	työ- ja valmistuspaikat, kivirakenteet	tervahaudat, kellarit	historiallinen	1000092562
9	Kiviluoma	Kurikka	työ- ja valmistuspaikat	tervahaudat	historiallinen	uusi kohde
10	Lintukangas	Kurikka	työ- ja valmistuspaikat	tervahaudat	historiallinen	1000038980
11	Jouppi	Kurikka	työ- ja valmistuspaikat, asuinpaikat	tervahaudat, talonpohjat	historiallinen	1000092572
MUUT KULTTUURIPERINTÖKOhteet						
12	Koskiniemi	Kurikka	asuinpaikat	yksinäistalot	historiallinen	uusi kohde
13	Alakoski	Kurikka	asuinpaikat	yksinäistalot	historiallinen	uusi kohde
14	Hahdonmäki	Kurikka	asuinpaikat	talonpohjat	historiallinen, 1900-luku	1000093216
15	Hiipakka	Kurikka	asuinpaikat	yksinäistalot	historiallinen	uusi kohde
16	Mänty	Kurikka	asuinpaikat	yksinäistalot	historiallinen	uusi kohde
17	Peura	Kurikka	asuinpaikat	yksinäistalot	historiallinen	uusi kohde
18	Jussinkuja	Kurikka	kivirakenteet	kiviaidat	historiallinen, ei määritelty	1000036913
19	Vainionpään mylly	Kurikka	työ- ja valmistuspaikat	vesimyllyt	historiallinen	uusi kohde
20	Vainionpää	Kurikka	asuinpaikat	yksinäistalot	historiallinen	uusi kohde
21	Perä 2	Kurikka	asuinpaikat	yksinäistalot	historiallinen	uusi kohde
LÖYTÖPAIKAT						
22	Kariluoma	Kurikka	löytöpaikat	irtolöytöpaikat	kivikautinen, ei määritelty	1000084287
23	Kirkkomäki	Kurikka	löytöpaikat	irtolöytöpaikat	kivikautinen, ei määritelty	1000084259
24	Haapala	Kurikka	löytöpaikat	irtolöytöpaikat	kivikautinen, ei määritelty	175040025
25	Ampumata	Kurikka	löytöpaikat	irtolöytöpaikat	kivikautinen, ei määritelty	1000084260
MUUT KOhteet						
26	Ranta-Hahto	Kurikka	asuinpaikat	yksinäistalot	historiallinen	uusi kohde

Taulukko 2. Kohdeluettelo

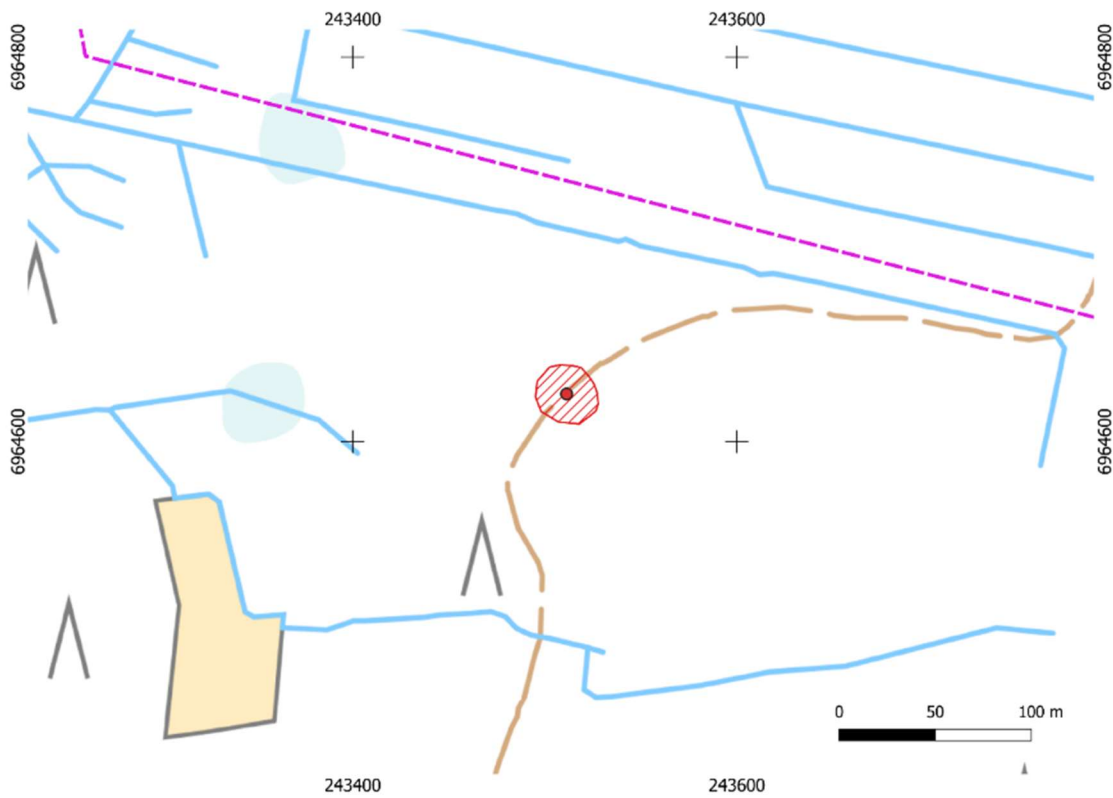
5. Arkeologiset kohteet (*vuoden 2025 kohde)

Kiinteät muinaisjäännökset

1. Peltola*

Nimi: Peltola
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: uusi kohde
 Muinaisjäännösstatus: kiinteä muinaisjäännös
 Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6964624 E 243511 z 79
 Koordinaattiselite: tervahaudan keskipiste
 Aiemmat tutkimukset: -

Inventointihavainnot 2025: Peltolan tilasta noin 450 metriä koilliseen sijaitsee tervahauta, jonka halkaisija on noin 11 metriä. Vallin leveys on noin 2,5 metriä ja sen korkeus on noin 0,3 metriä. Tervahaudan syvyys on pohjalta vallin yläreunaan mitattuna noin 0,8 metriä. Halssi suuntautuu pohjoiseen. Se on noin 3 metriä pitkä, 1 metrin leveä ja 0,4 metriä syvä. Vallista otetusta kairauksesta havaittiin mustaa hiilensekaista maata. Tervahaudan päällä kasvaa tiheää puustoa.

Kartta 8. Peltolan kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Kaava-alueen raja on merkitty violetilla katkoviivalla.

Kuva 7. Kaira on pystyssä tervahaudan pohjalla. Koilliseen.

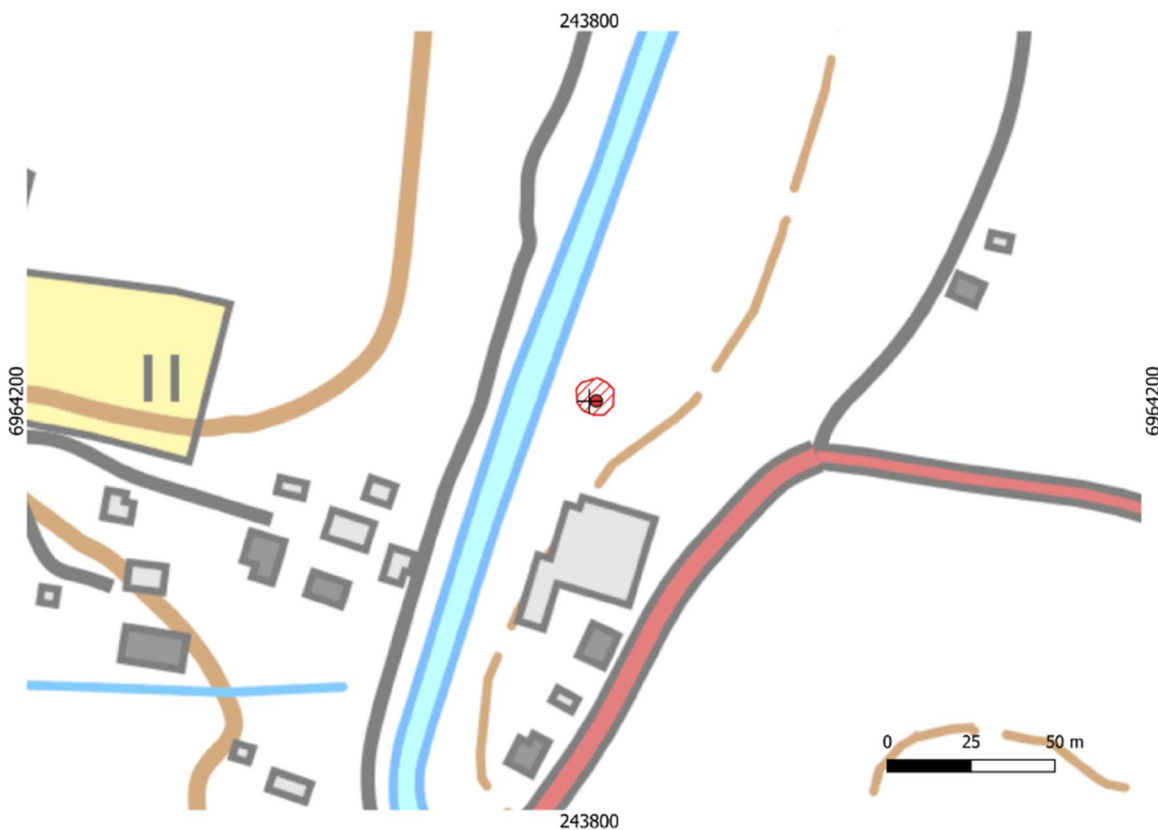
2. Puskalantie

Nimi: Puskalantie
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000035168
 Muinaisjäännösstatus: kiinteä muinaisjäännös
 Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat, sudenkuopat
 Ajoitus: historiallinen, 1800-luku
 Koordinaatit: N 6964200 E 243802 z 80
 Koordinaattiselite: Kulttuuriympäristön palveluikkuna, kohteen tunnettu muinaisjäännöspiste
 Aiemmat tutkimukset: Satu Mikkonen-Hirvonen tarkastus 2019

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Sudenkuoppa, jonka alkuperäistä kokoa ja rakennetta ei voida enää hahmottaa. Kuoppaa on muokattu vuosikymmenten aikana. Arvellaan, että se olisi ollut käytössä 1800/1900 luvun taiteessa, jolloin puuvuoratus kuopan pohjalla oli useita teräviä seipäitä (Lähde K.Puskala/Jurva).

Inventointi 2023: Paikalla on kuoppa, joka on osin lehtien ja oksien peitossa.

Kotuksen Nimiarkiston keruukorttiin (Kotus 1994: Sudenrita) tallennetun perimätiedon mukaan kyseessä on vanha susikuoppa, jossa on lavetti päällä. Susilauman on kerrottu olleen liikkeellä noin v. 1890. Museoviraston suojeluohjeen (HIKI-opas, s. 51) mukaan vähintään satavuotiaat pyyntiin liittyvät rakennelmat ja kaivannot ovat kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Kartta 9. Puskalantien kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla.

Kuva 8. Susikuoppa Puskalantie. Kuvattu pohjoisesta.

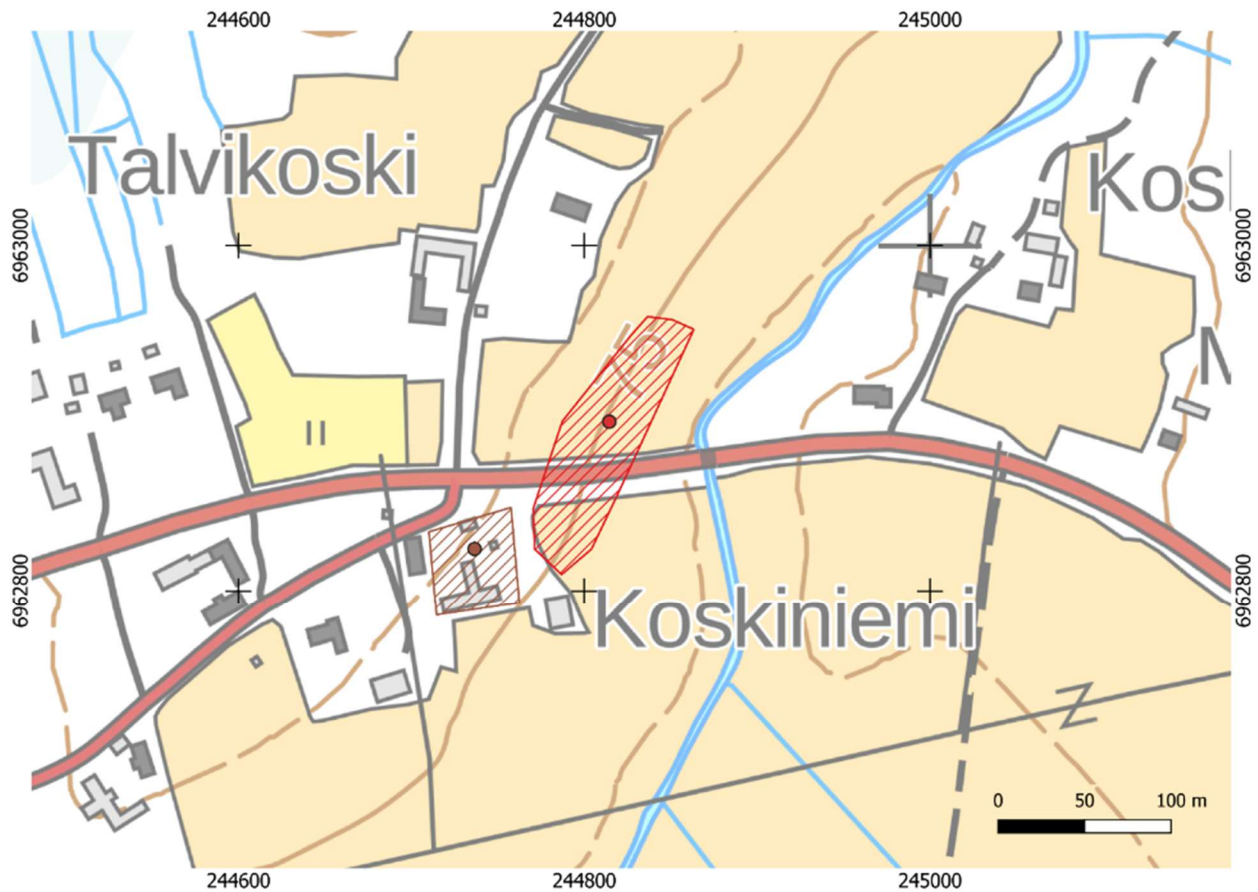
3. Koskiniemi B

Nimi: Koskiniemi B
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 175010043
 Muinaisjäännösstatus: kiinteä muinaisjäännös
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Koordinaatit: N 6962823 E 244725 z 76
 Koordinaattiselite: GPS mittaus, löytöjä pellossa vuonna 2023
 Aiemmat tutkimukset: Hannu Kotivuori, Jyri Saukkonen inventointi 1981
 Jurva-seura ilmoitus 1982
 Jurva-seura ilmoitus 1983
 Löydöt: KM21853:1 Asuinpaikkalöytöjä Koskiniemi B
 KM22243:1 Taltta Koskiniemi B

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Jurvan Koskimäessä, Tainusluomaan viettävällä kaakkoisrinteellä, Koskiniemen talon peruna- ja puutarhamaassa. Löytöinä kvartsia. Rinne on varsin sopiva asuinpaikaksi.

Inventointi 2023: Inventoinnin aikana asuinpaikkalöytöjä havaittiin hiekkaisella vyöhykkeellä, joka sijoittuu korkeuskäyrän 75 m mpy ympäristöön, noin 20 – 30 metriä peruskarttaan merkitystä käyrästä sekä länteen että itään. Kohdetta on Koskenkorvantien etelä ja pohjoispuolella, mutta selkeimmät merkit asuinpaikasta havaittiin tien pohjoispuolella.

Paikalla on hiekkainen jokirantaterassimuodostelma, jonka päälle löydöt keskittyvät. On mahdollista, että asuinpaikka jatkuu myös Koskiniemi nimisen tilan alueelle, mutta talon pihapiirissä tutkimuksia ei tehty. Joenuoma vaikutta muokatulta.

Kartta 10. Koskiniemi B kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Kohde Koskiniemi on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla Koskiniemen B lounaispuolelle.

Kuva 9. Selvityshetkellä Koskiniemi B:n pellot olivat kynnetty.

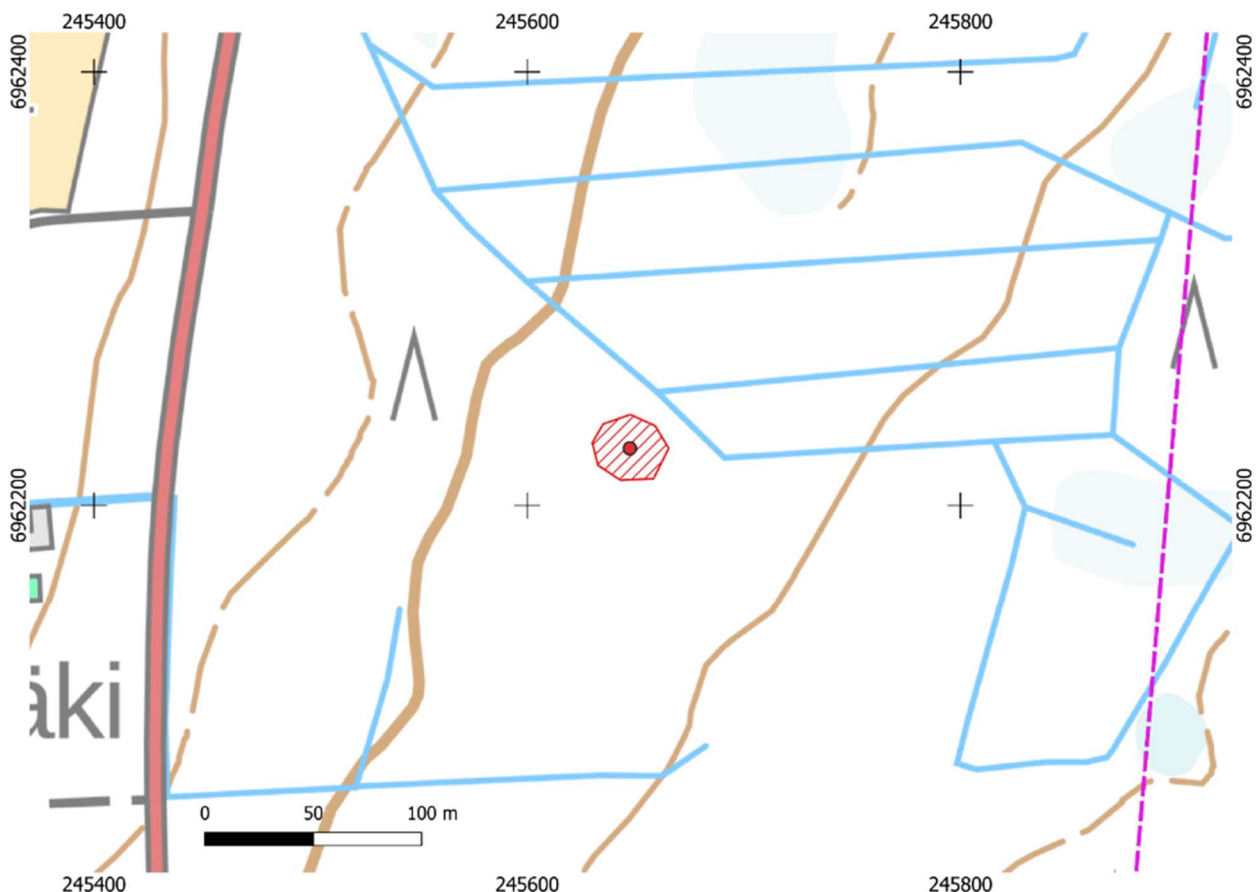
Kuva 10. Paikalla havaittuja palaneen luun ja kvartsin paloja. Löydöt jätettiin peltoon.

4. Hautamäki

Nimi: Hautamäki
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000038978
 Muinaisjäännösstatus: kiinteä muinaisjäännös
 Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6962226 E 245647 z 80
 Koordinaattiselite: Paikannus Maanmittauslaitoksen 2 m korkeusmallista, gps mittaus
 Aiemmat tutkimukset: Yksityishenkilön ilmoitus

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Paikalla on kansalaisen ilmoituksen ja Maanmittauslaitoksen 2 m korkeusmallin mukaan tervahauta.

Inventointi 2023: Paikalla on halkaisijaltaan noin 15 metriä leveä pyöreä tervahauta, jonka halssi on kohti lounaista. Vallin korkeus noin 1,2 metriä. Koekuopassa havaittiin hiilenpaloja. Paikalla kasvaa sekametsää, jonka pääpuulaji on kuusi. Kohteen eteläpuolella on metsäautotie.

Kartta 11. Hautamäki kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Kaava-alueen raja on merkitty violetilla katkoviivalla.

Kuva 11. Tervahauta "Hautämäki". Kuvattu lounaasta.

5. Auneen hautausmaa

Nimi: Auneen hautausmaa
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000093213
 Muinaisjäännösstatus: kiinteä muinaisjäännös
 Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat, hautausmaat
 Ajoitus: historiallinen, 1600-luku, 1700-luku
 Koordinaatit: N 6960541 E 243825 z 75 m mpy
 Koordinaattiselite: hautausmaan keskipiste
 Aiemmat tutkimukset: -

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Kurikan kulttuuriympäristöohjelma 2015: Hautausmaa on todennäköisesti saanut nimensä sinne ensimmäiseksi haudatun vainajan mukaan. Auneen hautausmaa - Agnetan niemi - on ollut olemassa jo ennen vuotta 1642. Hautaaminen Laihian hautausmaalta siirtyi vähitellen Jurvaan, paljon ennen ensimmäisen saarnahuoneen rakentamista. Laihian kappalainen Israel Reinius kirjoittaa vuonna 1733 Laihian seurakunnasta: "Tähän seurakuntaan liittyy, ei anneksia (annex = tasaveroinen liitännäispitäjä ilman pappia) vaan ainoastaan saarnapaikka kuukausittain Jurvankylässä, milloin keli vain ei estä. Siellä on siis vihitty hautapaikka, parrulla ja portilla suojattu, jota kutsutaan Agnetan niemeksi ja sen sanotaan olevan vanhempi kuin itse pitäjänkirkon (Laihia)."

Auneen pieni hautausmaa ja sen sisällä oleva talvihauta (ruumishuone-siunauspaikka) Männyn alkuperäisen talon ja Hiipakan luoman varressa ovat yhä paikallaan ja arvonsa mukaisesti kauniisti entisöityinä. Sen täytyy olla juuri Reiniuksen mainitsema Jurvan vanhin, parrulla ja portilla suojattu, mahdollisesti jo 1630-luvulla käytetty hautausmaa.

Inventointi 2023: Auneen hautausmaa on Jurvan ensimmäinen hautausmaa. Paikalle on haudattu viimeisen kerran 1800-luvun alussa. Aidatulla alueella sijaitsee muistokivi ja pieni hirsinen rakennus. Muistokiveen on kaiverrettu teksti "Tämä pyhitetty maa kätkee poveensa ensimmäisiä Jurvan seurakunnan rakentajia ja raivaajia, jotka ennen v. 1800 saivat iäisyyskutsun." Nykyisin hautausmaa on Kurikan seurakunnan hoitamaa muistoaluetta.

Vuoden 1745 pienimittakaavaiseen karttaan (Geographisk charta öfwer en dehl af Öfvermark och Piörlax byar of Nerpes sochn, Pörtomby af Malax och Jurfvaby af Laihela...) on merkitty vihitty kirkkomaa (Invigd kyrkgård) suunnilleen nykyisen Auneen hautausmaan kohdalle. Kirjallisten lähteiden mukaan nykyistä kirkkoa edeltäviä saarnahuoneita tai kappelirakennuksia on ollut kaksi, ja molemmat ovat sijainneet Männyn ja Hiipakan talojen läheisyydessä, mutta mahdollisesti eri paikoissa. E. Chydeniuksen (Muinaismuistoja Korsholman kihlakunnasta, s. 112-113) mukaan toinen, Marian kirkko, on vihitty käyttöön vuonna 1763.

Kartta 12. Auneen hautausmaan kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Kohde Mänty on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla Auneen hautausmaan lounaispuolelle.

Kuva 12. Auneen hautausmaa sekä Männyn talotontti vuoden 1753 tiluskartalla.

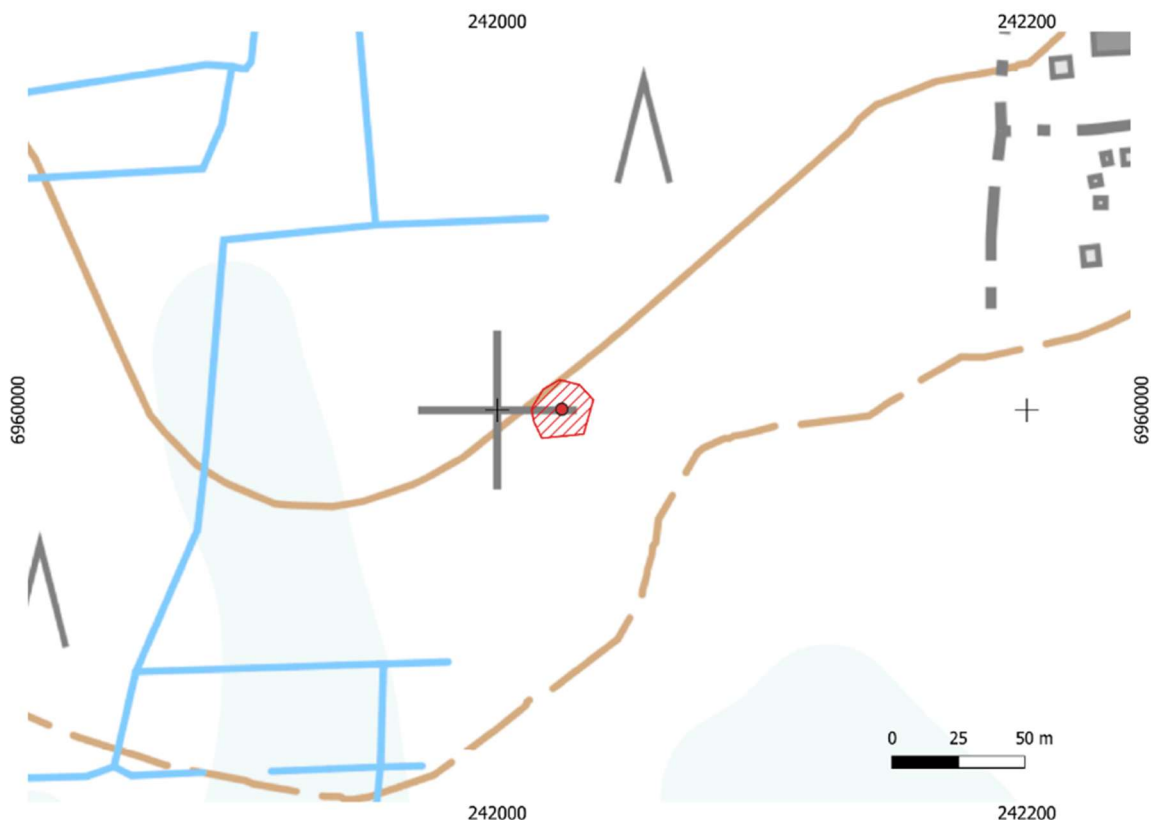
Kuva 13. Kohteessa "Auneen hautausmaa" sijaitsee muistokivi.

6. Reini

Nimi: Reini
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 175010055
 Muinaisjäännösstatus: kiinteä muinaisjäännös
 Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet, röykkiöt
 Ajoitus: esihistoriallinen
 Koordinaatit: N 6960000 E 242024 z 75
 Koordinaattiselite: GPS mittaus
 Aiemmat tutkimukset: -

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Teuvalle vievän tien pohjoispuolella, Kydönmaan viljelysaukean eteläpuolella, metsikössä. Aarre Äystön ilmoitus. Röykkiön läpimitta on noin 4–5 metriä.

Inventointi 2023: Paikalla on näyttävä kivrakenne, jonka halkaisija on noin 6 metriä ja korkeus noin 0,7 metriä. Röykkiön pohjoisosassa on pyöreä, halkaisijaltaan noin 2 metriä leveä kuoppa, jossa on matala ympärysvalli. Kivet ovat halkaisijaltaan noin 20 – 40 cm. Paikalla kasvaa kuusimetsää. Kohteen eteläpuolella Maaperässä on turvetta noin 20 cm jonka alapuolella hiesu/hiekkamaata. Kohde ei vaikuta tyypilliseltä raivausröykkiöltä, se on melko kookas. Entinen pelto sijoittuu noin 20 metrin etäisyydelle kohteesta länteen. Kyseessä saattaa olla esihistoriallinen kivrakenne.

Kartta 13. Reinin kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla.

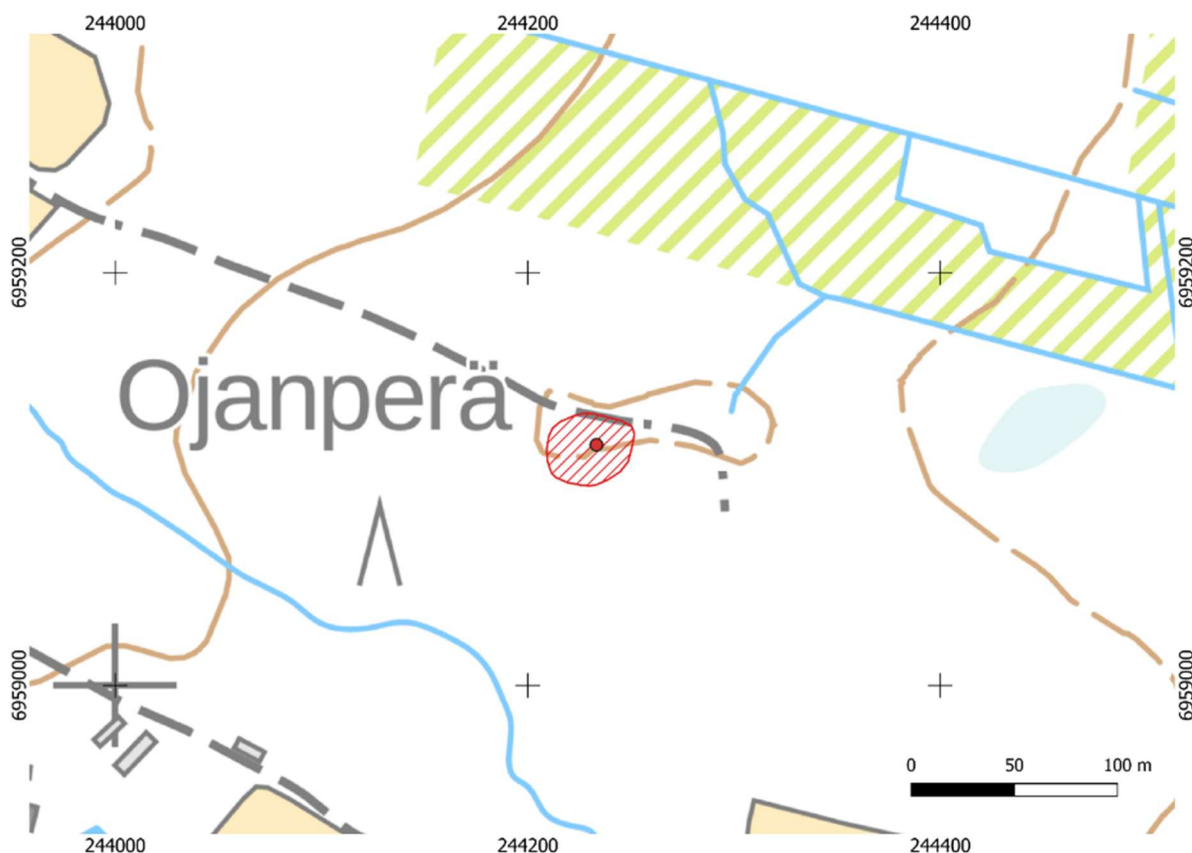
Kuva 14. Kivirakenne "Reini".

7. Ojanperä

Nimi: Ojanperä
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000092563
 Muinaisjäännösstatus: kiinteä muinaisjäännös, entinen havaintokohde
 Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6959117 E 244233 z 88,5
 Koordinaattiselite: tervahaudan keskipiste
 Aiemmat tutkimukset: Niko Anttiroiko / Museovirasto etätarkastus 2025

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Kohteeseen kuuluu tervahauta. Kohde on tunnistettu ja rajattu Maanmittauslaitoksen laser 5p aineistosta (Tuotantoalue: Närpiö 2024) tehtyjen arkeologisten havaintojen perusteella (Anttiroiko 2025, etätarkastus). Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa.

Inventointi 2025: Ojanperälle johtavan metsäkoneen ajouran eteläpuolella sijaitsee tervahauta, jonka halkaisija on noin 17 metriä. Vallin leveys on noin 3 metriä ja sen korkeus on noin 0,5 metriä. Tervahaudan syvyys on pohjalta vallin yläreunaan mitattuna noin 0,8 metriä. Halssi suuntautuu lounaaseen. Se on noin 4 metriä pitkä, 1,2 metrin leveä ja 1 metrin syvä. Tervahaudan päällä kasvaa jykeviä mäntyjä ja pienempiä koivuja ja kuusia.

Kartta 14. Ojanperän kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla.

Kuva 15. Ojanperän tervahaudan kuoppa. Länteen.

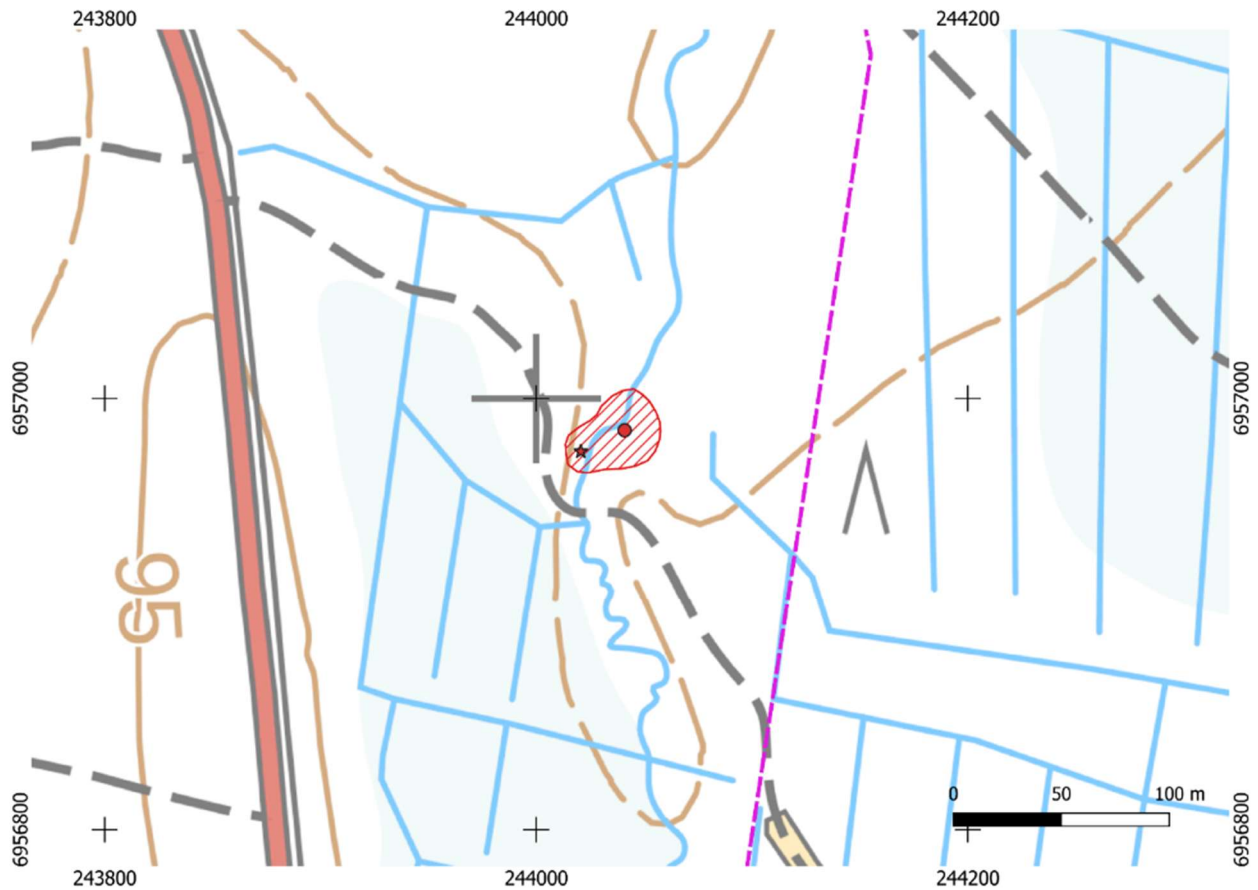
8. Piurunrämäkkä

Nimi: Piurunrämäkkä
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000092562
 Muinaisjäännösstatus: kiinteä muinaisjäännös, entinen havaintokohde
 Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat, kivirakenteet, tervahaudat, kellarit
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6956985 E 244041 z 93
 Koordinaattiselite: tervahaudan keskipiste
 Aiemmat tutkimukset: Niko Anttiroiko / Museovirasto etätarkastus 2025

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Kohteeseen kuuluu tervahauta. Kohde on tunnistettu ja rajattu Maanmittauslaitoksen laser 5p aineistosta (Tuotantoalue: Närpiö 2024) tehtyjen arkeologisten havaintojen perusteella (Anttiroiko 2025, etätarkastus). Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa.

Inventointi 2025: Kauhajoentiestä noin 170 metriä itään sijaitsee tervahauta, jonka halkaisija on noin 17 metriä. Vallin leveys on noin 4 metriä ja sen korkeus on noin 1 metrin. Tervahaudan syvyys on pohjalta vallin yläreunaan mitattuna noin 1,5 metriä. Halssi suuntautuu lounaaseen. Se on noin 5 metriä pitkä, 1,2 metrin leveä ja 1 metrin syvä. Tervahaudan päällä kasvaa tiheää puustoa ja sen ympäristöstä on metalliromua. Sen päälle on myös kaatunut tuulenkaato.

Tervahaudasta noin 12 metriä lounaaseen sijaitsee ilmeisesti kellarin jäännös (N 6956975 E 244020). Sen koko on noin 6 x 5 metriä ja syvyys noin 1 metrin. Ympärillä on valli, jonka leveys on noin 1,2 metriä ja korkeus noin 0,2 metriä. Kellarin pohjalla on metalliromua.

Kartta 15. Piurunrämmäkkän kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Alakohde on merkitty punaisella tähdellä. Kaava-alueen raja on merkitty violetilla viivalla.

Kuva 16. Piurunrämmäkkän tervahaudan kuoppa. Pohjoiseen.

Kuva 17. Kellarin jäännös. Etelään.

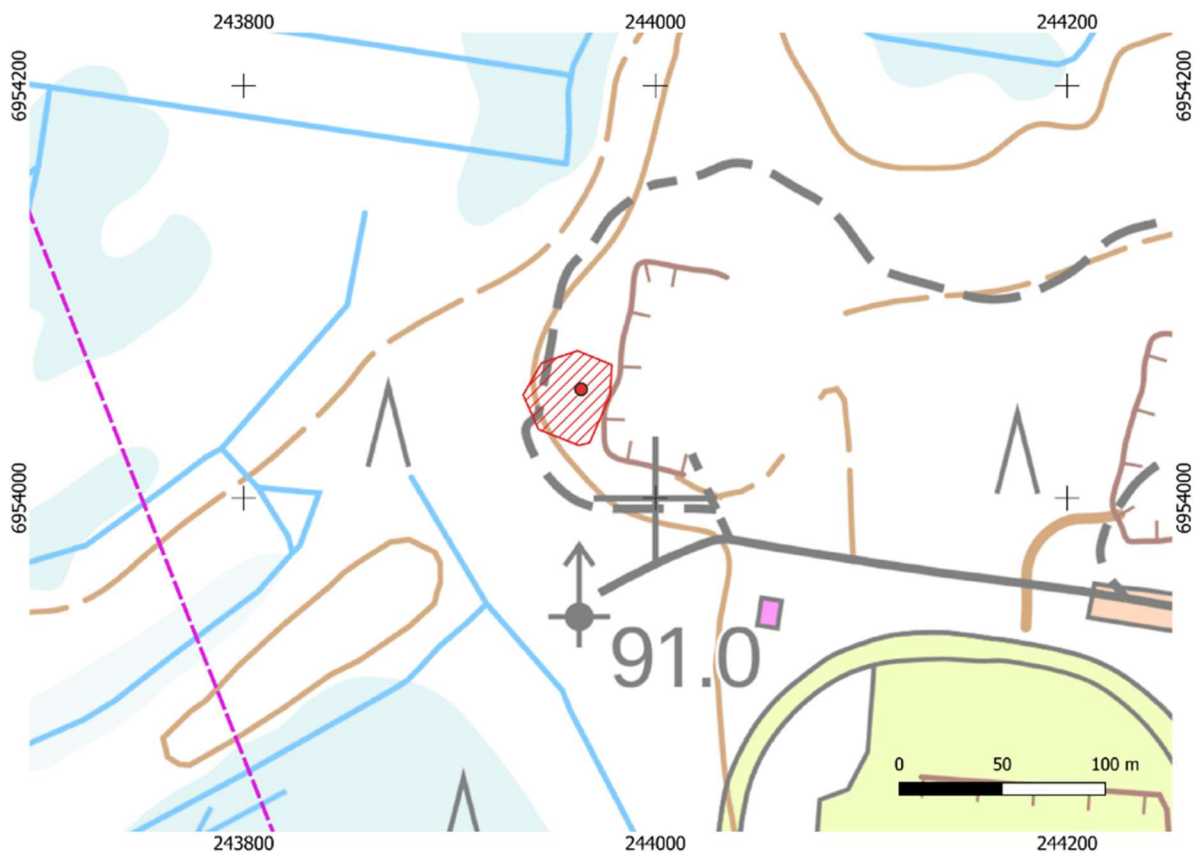
Kuva 18. Kiviluoman tervahaudan kuoppa. Luoteeseen.

10. Lintukangas

Nimi: Lintukangas
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000038980
 Muinaisjäännösstatus: kiinteä muinaisjäännös
 Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6954054 E 243959 z 115
 Koordinaattiselite: GPS mittaus
 Aiemmat tutkimukset: -

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Paikalla on kansalaisen ilmoituksen ja Maanmittauslaitoksen 2 m korkeusmallin mukaan tervahauta.

Inventointi 2023: Kohde sijaitsee hiekkakankaan länsilaidalla, josta metsä on kaadettu. Ravirata sijaitsee kohteen kaakkoispuolella noin 200 metrin etäisyydellä. Kohteen itäpuolella on maastoa tasattu. Kyseessä on ympyränmallinen tervahauta, jonka halkaisija on noin 14 metriä. Vallin leveys noin 4 metriä ja korkeus 1 metri. Kaivetussa koekuopassa havaittiin hiilenpaloja. Noin 10 metriä pitkä halssi on kohti lounasta.

Kartta 17. Lintukankaan kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Kaava-alueen raja on merkitty violetilla viivalla.

Kuva 19. Tervahauta Lintukangas. Kuvattu idästä.

11. Jouppi

Nimi: Jouppi
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000092572
 Muinaisjäännösstatus: kiinteä muinaisjäännös, entinen havaintokohde
 Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat, asuinpaikat, tervahaudat talonpohjat
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6953700 E 245230 z 120
 Koordinaattiselite: tervahaudan keskipiste
 Aiemmat tutkimukset: Niko Anttiroiko / Museovirasto etätarkastus 2025

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Kohteeseen kuuluu tervahauta. Kohde on tunnistettu ja rajattu Maanmittauslaitoksen laser 5p aineistosta (Tuotantoalue: Närpiö 2024) tehtyjen arkeologisten havaintojen perusteella (Anttiroiko 2025, etätarkastus). Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa.

Inventointihavainnot 2025: Heti Marjamäen metsätien pohjoispuolella sijaitsee tervahauta, jonka halkaisija on noin 16 metriä. Vallin leveys on noin 4 metriä ja sen korkeus on noin 0,5 metriä. Tervahaudan syvyys on pohjalta vallin yläreunaan mitattuna noin 0,8 metriä. Halssi suuntautuu pohjoiseen. Se on noin 4 metriä pitkä, 2 metriä leveä ja 1 metrin syvä. Marjamäen metsätie leikkaa osan tervahaudan etelävallista. Tervahaudasta noin 20 metriä koilliseen sijaitsee mahdollinen tervapirtin pohja (N 6953715 E 245259). Sen koko on noin 5 x 4 x 0,5 metriä. Sen ympärillä on noin 1 metrin leveä ja 0,3 metriä korkea valli.

Kartta 18. Jouppin kohdekartta. Kohde on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla. Alakohde on merkitty punaisella tähdellä. Kaava-alueen raja on merkitty violetilla katkoviivalla.

Kuva 20. Jouppin tervahauta. Koilliseen.

Kuva 21. Kaira on pystyssä mahdollisen tervapirtin pohjalla. Koilliseen.

Muu kulttuuriperintökohde

12. Koskiniemi*

Nimi: Koskiniemi
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: uusi kohde
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, yksinäistalot
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6962824 E 244736 z 77,5
 Koordinaattiselite: olemassa olevan tilan pihapiiri
 Aiemmat tutkimukset: -

Inventointi 2025: Vuoden 1707 tiluskartalta paikannettu talotontti sijoittuu nykyisen Koskiniemen tilan alueelle. Vuoden 1707 tiluskartalla se on numerolla 1. Karttaan on merkitty myös mylly Peuranluoman varteen tontista pohjoiseen. Tontti on merkitty vuoden 1753 tiluskartalle numerolla 1. Se on merkitty myös vuoden 1845 pitäjänkartalle. Kosken tila on perustettu vuonna 1691 (Mäki-Kamppi 2003: 5). Kurikan kulttuuriympäristöohjelman (Jaakkola 2015: 232) mukaan nykyisen Koskiniemen talon on rakentanut Hermann Tuomaanpoika Ylikoski vuonna 1824. Maanmittaushallituksen uudistushakemistoon tila on merkitty Koskimäen kylään numerolla 1 ja nimellä Koski.

Kartta 19. Koskiniemen kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla. Koskiniemi B on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla.

Kuva 22. Koskiniemi ja Alakoski vuoden 1707 tiluskartalla. Kartan yläosaan Peuranluoman varteen on merkitty mylly.

Kuva 23. Koskiniemen tontti vuoden 1753 tiluskartalla.

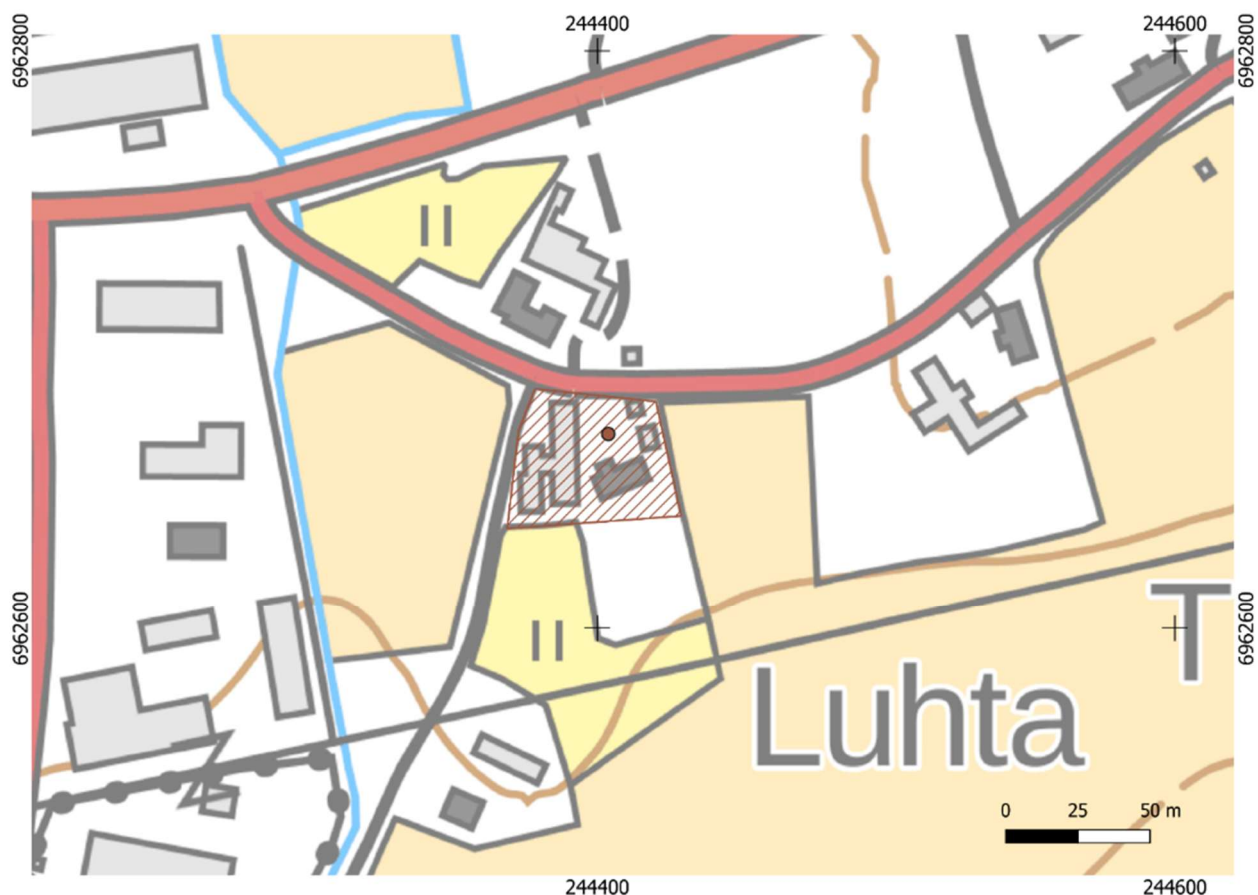

Kuva 24. Koskiniemen tilan pihapiiriä. Lounaaseen.

13. Alakoski*

Nimi: Alakoski
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: uusi kohde
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, yksinäistalot
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6962667 E 244403 z 77
 Koordinaattiselite: olemassa olevan tilan pihapiiri
 Aiemmat tutkimukset: -

Inventointihavainnot 2025: Vuoden 1707 tiluskartalta paikannettu talotontti sijoittuu nykyisen Alakoski/Luhta tilan alueelle. Vuoden 1707 tiluskartalla se on numerolla 2. Tontti on merkitty vuoden 1753 tiluskartalle numerolla 7. Se on merkitty myös vuoden 1845 pitäjänkartalle. Kosken tila on perustettu vuonna 1696 (Mäki-Kamppi 2003: 5). Kurikan kulttuuriympäristöohjelman (Jaakkola 2015: 231) mukaan nykyisen päärakennuksen on rakentanut Juho Alakoski ja hänen isänsä vuonna 1881. Maanmittaushallituksen uudistushakemistoon tila on merkitty Koskiniemen kylään numerolla 2 ja nimellä Alakoski.

Kartta 20. Alakosken kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla.

Kuva 25. Alakosken tontti vuoden 1753 tiluskartalla. Tontin luoteispuolelle on merkitty tervahauta.

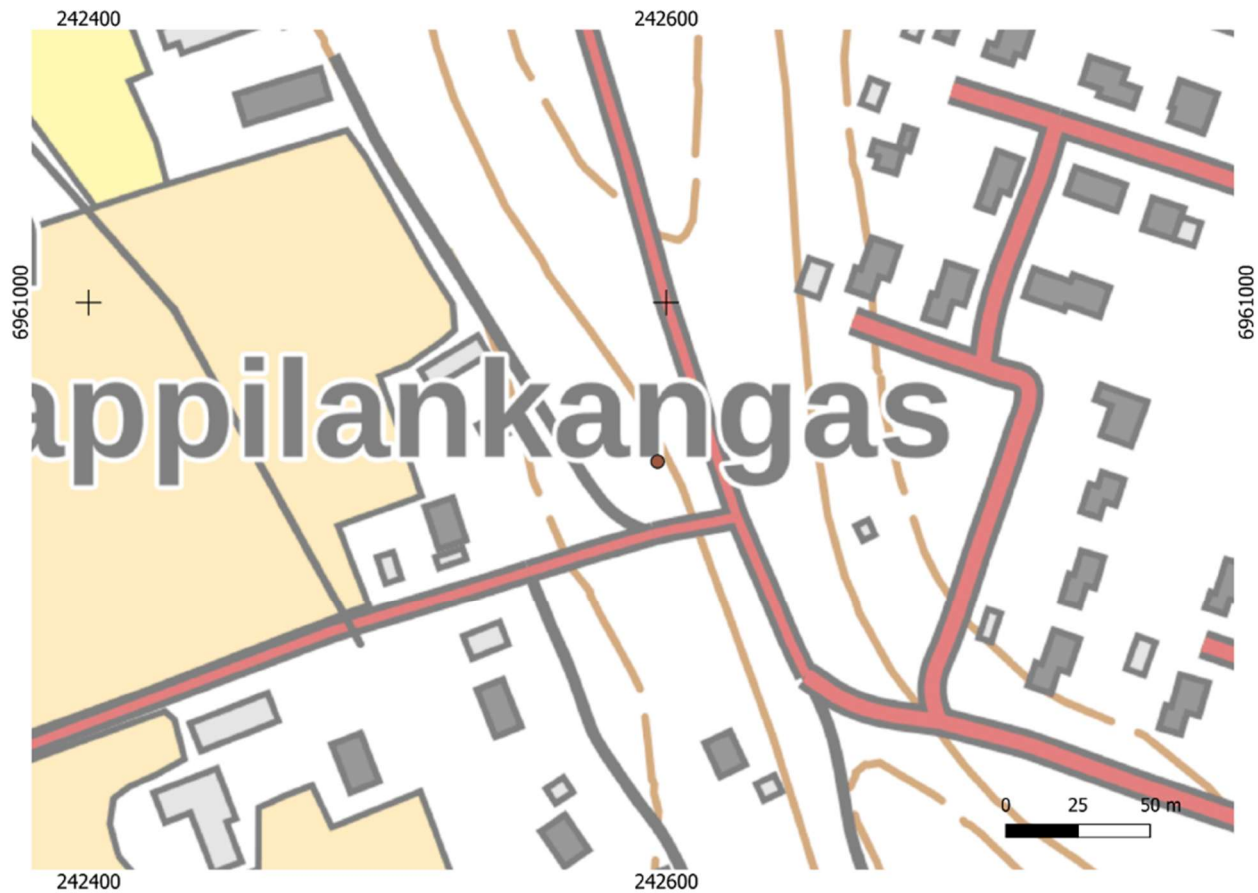

Kuva 26. Alakoski/Luhta tilan pihapiiriä. Lounaaseen.

14. Hahdonmäki

Nimi: Hahdonmäki
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000093216
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, talonpohjat
 Ajoitus: historiallinen, 1900-luku
 Koordinaatit: N 6960035 E 243184 z 75
 Koordinaattiselite: GPS mittaus, kohteelta v. 2023 inventoinnissa.
 Aiemmat tutkimukset: -

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Inventointi 2023: Hahdonmäen eteläosassa on suorakaiteenmuotoinen rakennuksen perustus, jonka koko on noin 7 x 7 metriä. Perustus on noin 0,5 metriä syvä. Rakennuksen kaakkoisnurkassa on kivilatomus, jonka koko on noin 2 x 2 metriä ja jonka korkeus on noin 0,2 – 0,5 metriä. Rakenteessa on 3 kerrosta kiviä. Kyseessä on mahdollisesti uunin tai kiukaan perustus. Pohjoispuolella on kivistä tehty valli. Rakenteesta ei tehty löytöjä, ainoastaan modernia roskaa on kuopan pohjalla. Tehdyissä lapionpistoissa havaittiin tiilenpaloja ja rapautuneita kiviä. Kohteen sijaintipaikalle ei ole merkitty rakennuksia 1900-luvun karttoihin. Historiallisten karttojen perusteella paikalla ei ilmeisesti ole sijainnut rakennusta, joten kohteen ajoitus jäi avoimeksi. Vuoden 1845 pitäjänkarttaan paikan läheisyyteen on merkitty ”Jurva Kapell Kyrka”, mutta merkintä on todennäköisesti väärä, koska Jurvan nykyinen kirkko on valmistunut vuonna 1802 noin 600–700 metriä merkinnän sijaintipaikasta lounaaseen. Vuoden 1952 ilmakuvassa paikalla näkyy pystyssä oleva rakennus.

Kartta 21. Hahdonmäen kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä

Kuva 27. Rakenteen kaakkoisnurkan kivilatomus.

15. Hiipakka*

Nimi: Hiipakka
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: uusi kohde
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, yksinäistalot
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6960734 E 243454 z 73
 Koordinaattiselite: talon pihapiiri
 Aiemmat tutkimukset: -

Inventointihavainnot 2025: Hiipakan taloa pidetään Jurvan vanhimpana ja se mainitaan vuoden 1563 maakirjassa (Mäki-Kamppi 2003: 4). Vuoden 1753 tiluskartalta paikannettu talotontti sijoittuu Jurvantien pohjoispuolelle luoman länsipuolelle. Kartalle se on merkitty numerolla 5. Hiipakan talo on merkitty myös vuoden 1845 pitäjänkartalle. Vuoden 1952 ilmakuvassa kohdalla on ilmeisesti sama rakennus, joka on paikalla nykyisinkin. Lisäksi sen länsipuolella on ollut apteekki ja puutarha. Apteekin rakennus on jo purettu. Apteekki on merkitty vielä 1970 peruskartalle. Luoman itäpuolella on Kurikan kulttuuriympäristönohjelman (Jaakkola 2015: 210) mukaan vanha Hiipakan talo, joka on rakennettu vuonna 1806. Historiallisten karttojen perusteella vanhempi Hiipakka olisi sijainnut luoman länsipuolella. Maanmittaushallituksen uudistushakemistoon tila on merkitty Kirkonkylään numerolla 4 ja nimellä Hiipakka.

Kartta 22. Hiipakan kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla.

Kuva 28. Hiipakan tontti vuoden 1753 tiluskartalla.

Kuva 29. Hiipakan vanhan talotontin paikalla sijaitseva rakennus. Kuvassa vasemmalla on ollut apteekki. Pohjoiseen.

16. Mänty*

Nimi: Hiipakka
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: uusi kohde
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, yksinäistalot
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6960504 E 243718 z 74,5
 Koordinaattiselite: talon pihapiiri
 Aiemmat tutkimukset: -

Inventointihavainnot 2025: Vuoden 1753 tiluskartalta paikannettu talotontti sijoittuu Mäntyläntien varteen luoman tekemästä mutkasta noin 25 metriä etelään. Kartalla tontti on merkitty numerolla 6. Männyn talo on merkitty myös vuoden 1845 pitäjänkartalle. Kurikan kulttuuriympäristönohjelman mukaan alue on Jurvan vanhinta asuttua aluetta ja Männyn tila syntyi, kun Hiipakan kantatalosta erotettiin vuonna 1705 osa itsenäiseksi tilaksi. Männyn tila on jaettu 1700-luvun lopulla tai 1800-luvun alussa ja tilan nimeksi muodostui Rinta-Mänty. Tien varressa on jäljellä 1800-luvulla ja 1900-luvun alussa rakennettuja rakennuksia sekä niihin kuuluvia vanhoja sekä uudempia ulkorakennuksia. Alkuperäinen Männyn talo on sijainnut ilmeisesti Mäntyläntien luoteispuolella, jossa on nykyisin tiilinen päärakennus. Talo on palanut vuonna 1997 (Jaakkola 2015: 210-211). Maanmittaushallituksen uudistushakemistoon tila on merkitty Kirkonkylään numerolla 5 ja nimellä Mänty.

Kartta 23. Männyn kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla. Auneen hautausmaa on merkitty punaisella pisteellä ja punaisella vinorasterilla.

Kuva 30. Männyn talotontti vuoden 1753 tiluskartalla. Tontin koillispuolelle on merkitty tervahauta ja Auneen hautausmaa.

Kuva 31. Vuoden 1753 isojakokartalta paikannetin talotontin aluetta Mäntyläntien varressa, jossa on sijainnut alkuperäinen Männyn talo. Länteen.

Kuva 32. Rinta-Männyn tilan aluetta isojakokartalta paikannetut talotontin läheisyydessä. Itään.

17. Peura*

Nimi: Peura
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: uusi kohde
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, yksinäistalot
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6960075 E 243588 z 79,5
 Koordinaattiselite: olemassa olevan tilan pihapiiri
 Aiemmat tutkimukset: -

Inventointi 2025: Vuoden 1753 tiluskartalta paikannettu talotontti sijoittuu nykyisen Korpelan (entinen Peura) tilan alueelle. Karttaan se on merkitty numerolla 10. Vuoden 1845 pitäjänkartalle se on merkitty nimellä Hahto.

Peura on Jurvan kirkonkylän kantataloista toinen (ensimmäinen on Hiipakka) ja se on perustettu vuonna 1608. Tila on ollut samalla suvulla vuodesta 1728 asti. Nykyinen päärakennus on rakennettu vuonna 1922. Sitä edeltävä 1800-luvulla rakennettu päärakennus paloi 1920-luvun alussa. (Mäki-Kamppi 2003: 5, Jaakkola 2015: 212,225) Maanmittaushallituksen uudistushakemistoon tila on merkitty Kirkonkylään numerolla 7 ja nimellä Peura.

Kuva 33. Peuran kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla.

Kuva 34. Peuran talotontti vuoden 1753 tiluskartalla.

Kuva 35. Nykyisen Korpilan (entinen Peura) pihapiiriä. Luoteeseen. Kuvaaja: Olli Kortelainen, FCG.

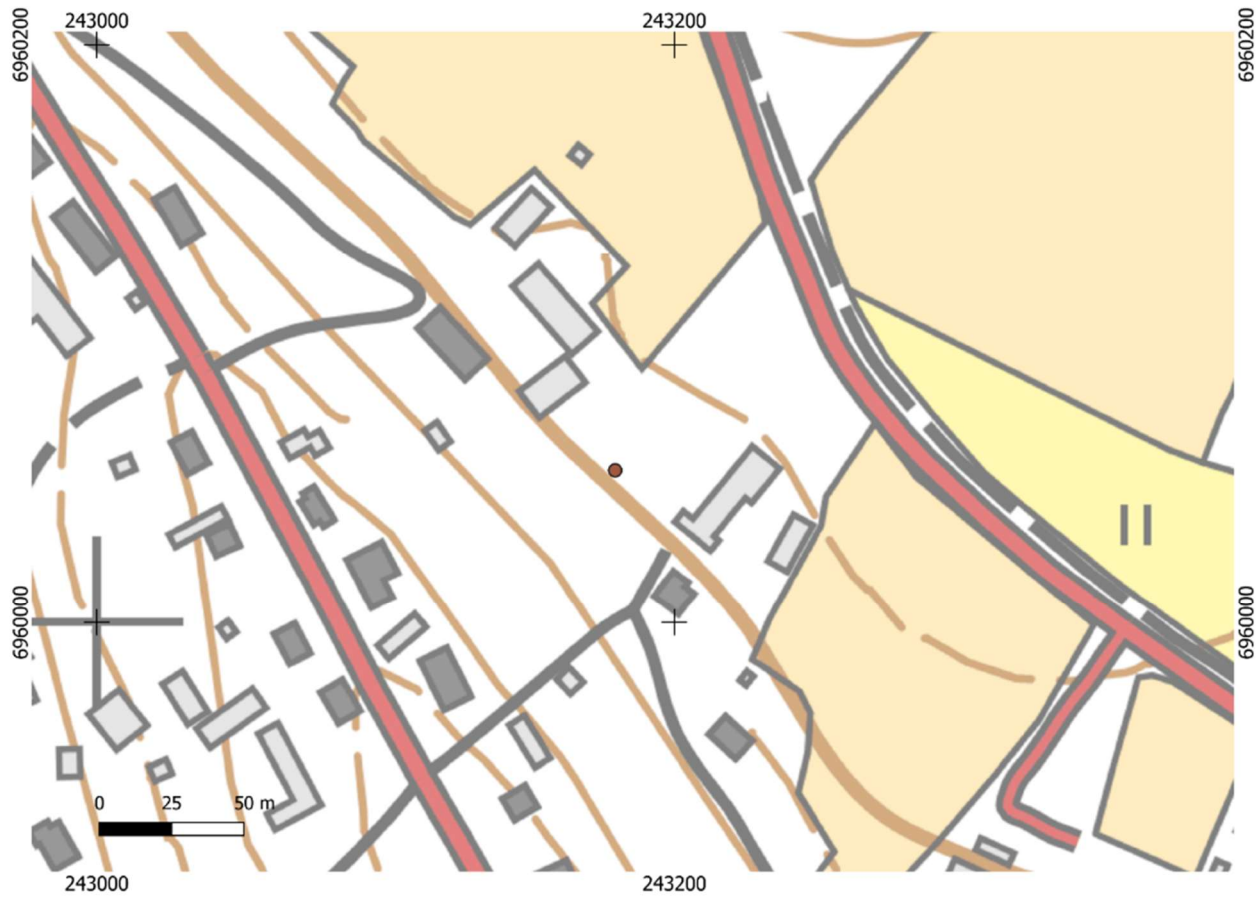
18. Jussinkuja

Nimi: Jussinkuja
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000036913
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet, kiviaidat
 Ajoitus: historiallinen, ei määritelty
 Koordinaatit: N 6960035 E 243184 z 80
 Koordinaattiselite: Kulttuuriympäristön palveluikkuna, kohteen tunnettu muinaisjäännöspiste
 Aiemmat tutkimukset: Jukka Peltoniemi ilmoitus 2019, Janne Rantanen/Seinäjoen museot tarkastus 2020

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Noin 30 metriä pitkä kylmämuuratun kiviaidan jäännös. Kiviaidan leveys on noin 2.5 metriä ja korkeus noin 1 metri. Aidan ulkoseinämät on ladottu lohkareista, aidan keskus on täytetty pienemmillä täytekivillä. Paikalla on kulkenut 1800-luvulla Jurvan kirkolle johtanut tie, jota aita on todennäköisesti reunustanut. Nykyisin kiviaita sijaitsee keskellä pihamaata, eikä vanhaa tietä enää ole.

Inventointi 2023: Kiviaita todettiin säilyneen ennallaan.

Vuonna 1922 laaditun Jurvan pitäjänkartan mukaan kiviaita on vielä 1900-luvun alussa reunustanut kyläraittia, joka on kulkenut tällä kohtaa kahden pellon välissä.

Kartta 24. Jussinkujan kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä.

Kuva 36. Kiviaita Jussinkuja. Kuvattu pohjoisesta.

19. Vainionpään mylly*

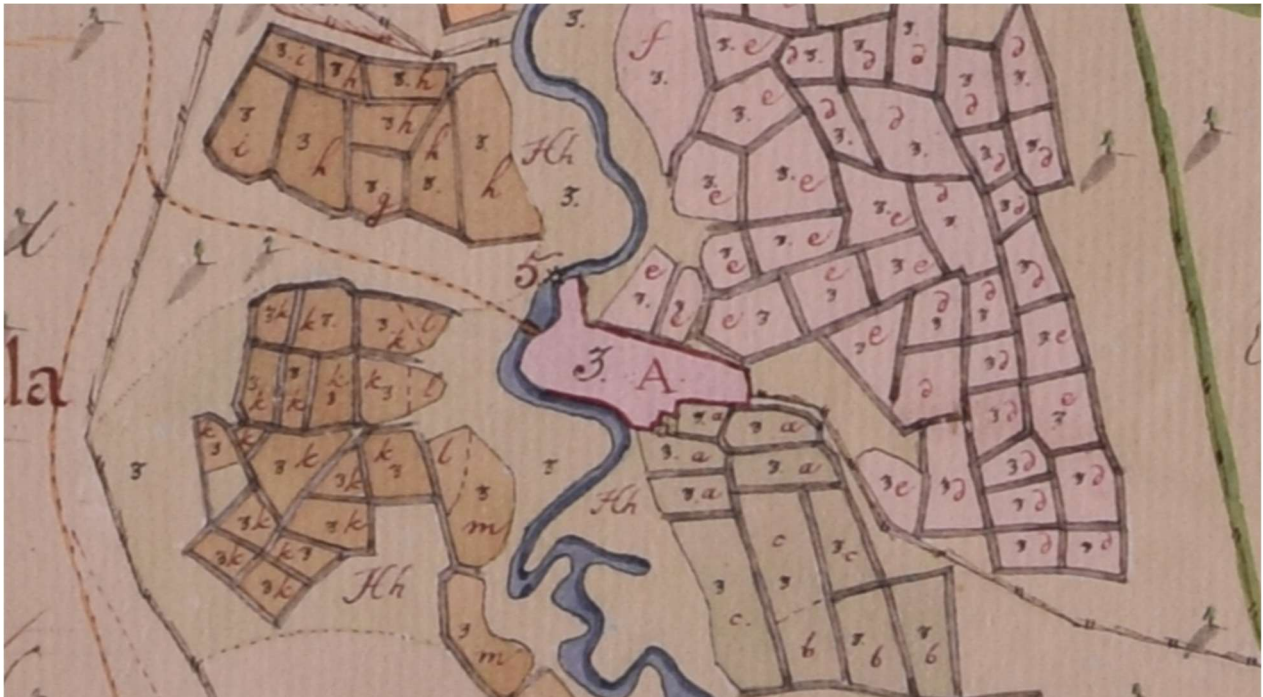
Nimi: Vainionpään mylly
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: uusi kohde
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat, vesimyllyt
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6959707 E 243710 z 78
 Koordinaattiselite: myllynkivien koordinaatit
 Aiemmat tutkimukset: -

Inventointi 2025: Vuoden 1753 tiluskartalle Vainionpään tontin luoteispuolelle Peuraluomaan on merkitty mylly. Nykyisin luoman ylittävä silta on rakennettu myllyn perustusten päälle. Vuoden 1753 tiluskartalle on merkitty silta samalle kohdalle missä se on nykyisinkin. Sillan kupeessa tien varressa on neljä myllynkiveä esillä, jotka on asetettu tukemaan sillan kaiteita. Sillan alla on betonista tehty rumpu, jota on tuettu lohkokivillä. Lohkokivet ovat mahdollisesti peräisin myllystä, mutta varmuutta tästä ei saatu inventoinnin yhteydessä. Sillan pohjois- sekä eteläpuolella käytiin läpi Peuraluoman vartta, mutta myllyn rakenteita ei havaittu vuoden 1753 tiluskartalle merkityltä kohdalta. Myllyn rakenteet ovat mitä ilmeisemmin purettu ja ainakin myllynkivet ovat merkinä vanhasta Vainionpään myllystä.

Myllyä ei ole merkitty vuoden 1845 pitäjänkartalle eikä vuoden 1970 peruskartalle eikä sitä myöskään erota vuoden 1952 ilmakuvasta.

Kartta 25. Vainionpään myllyn ja Vainionpää 2 kohdekartta. Vainionpään mylly on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla sillan kohdalle. Sillan kaakkoispuolelle on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla kohde Vainionpää.

Kuva 37. Vainionpään tontti sekä mylly vuoden 1753 kartalla.

Kuva 38. Myllynkivi sillan luoteisreunalla. Kaakkoon.

Kuva 39. Sillan alla oleva betonirumpu sekä lohkokiviä. Koilliseen.

20. Vainionpää 2*

Nimi: Vainionpää 2
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: uusi kohde
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, yksinäistalot
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6959675 E 243746 z 79
 Koordinaattiselite: olemassa olevan tilan pihapiiri
 Aiemmat tutkimukset: -

Inventointihavainnot 2025: Vuoden 1707 tiluskartalta paikannettu talotontti sijoittuu nykyisen Vainionpään tilan alueelle. Karttaan se on merkitty numerolla 1. Talo on merkitty myös vuoden 1753 tiluskartalle. Tähän kartalle se on merkitty numerolla 3. Tonttia ei ole merkitty vuoden 1845 pitäjänkartalle. Tontin läheisyyteen sen luoteispuolelle on merkitty mylly. Kurikan kulttuuriympäristöohjelman (Jaakkola 2015: 230) mukaan ensimmäinen asukas on tullut paikalle vuonna 1691 ja nykyinen talo on rakennettu vuonna 1922. Talon länsipuolella virtaavan Peuranluoman ylittävä silta on rakennettu vanhan myllyn perustuksien päälle. Myllynkiviä on esillä sillan kaiteiden edustalla. Maanmittaushallituksen uudistushakemistoon tila on merkitty Kirkonkylään numerolla 2 ja nimellä Wainionpää.

Kuva 40. Vainionpään tontti vuoden 1707 kartalla.

Kuva 41. Vainionpään tilan pihapiiriä. Etelään.

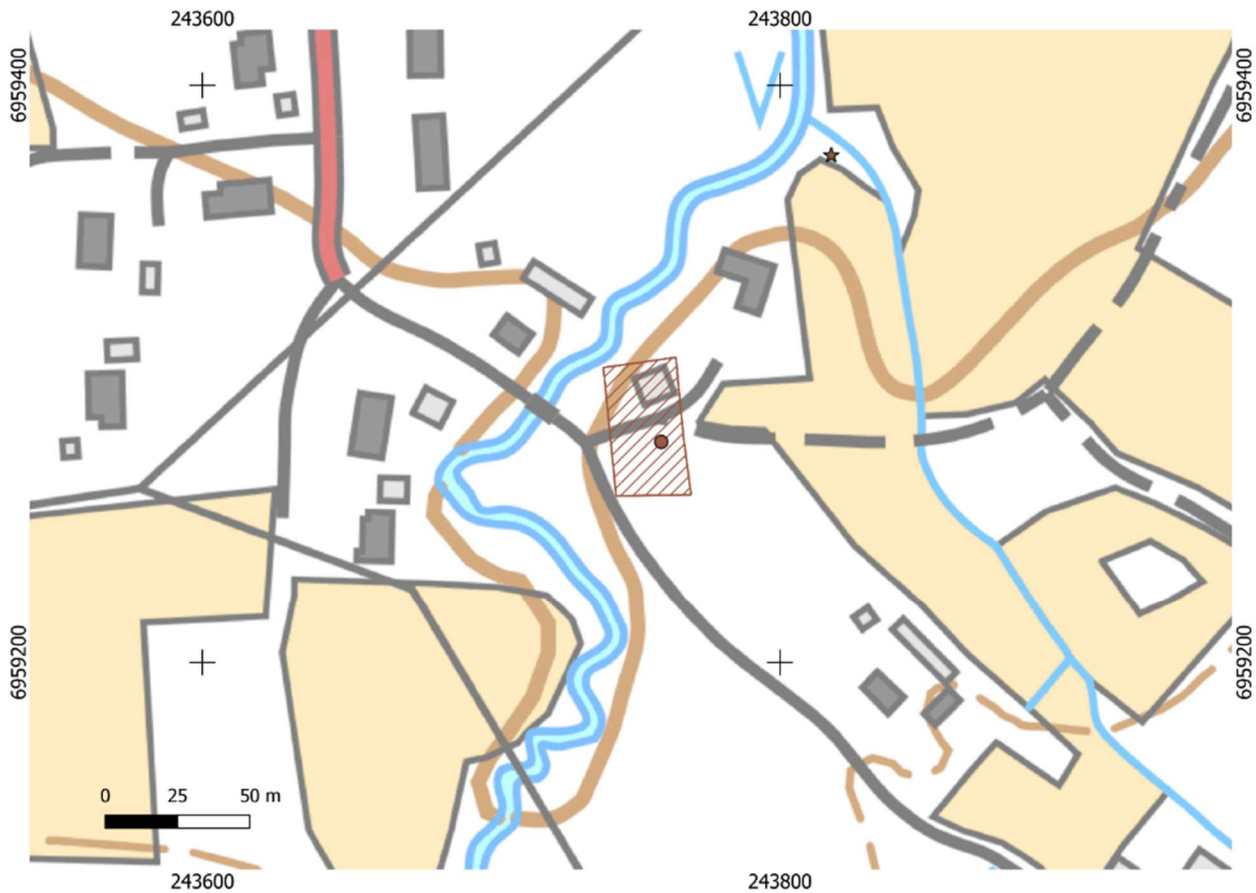
21. Perä 2*

Nimi: Perä 2
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: uusi kohde
 Muinaisjäännösstatus: muu kulttuuriperintökohde
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, yksinäistalot
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6959276 E 243758 z 81
 Koordinaattiselite: talon pihapiiri
 Aiemmat tutkimukset: -

Inventointihavainnot 2025: Perän tila on perustettu vuonna 1689 (Mäki-Kamppi 2003: 5). Vuoden 1753 tiluskartalta paikannettu talotontti sijoittuu luoman itäpuolella olevan entisen tilan alueelle. Talotontti on kartalla numerolla 2. Talo on merkitty myös vuoden 1845 pitäjänkartalle. Paikalla on nykyisin pystyssä yksi vanhempi rakennus, joka erottuu vuoden 1952 ilmakuvassa. Toinen tilan rakennuksista on purettu. Vuoden 1753 karttaan merkitystä talotontista noin 40 metriä pohjoiseen sijaitsee ilmeisesti 1900-luvun loppupuolella rakennettu tiilinen omakotitalo. Maanmittaushallituksen uudistushakemistoon tila on merkitty numerolla 1 ja nimellä Perä.

Vuoden 1707 tiluskartalle on merkitty tontti vuoden 1753 tiluskartalle merkitystä talotontista noin 125 metriä pohjoiskoilliseen luoman itäpuolelle (N 6959375 E 243817). Tälläkin kartalla tontti on numerolla 2. Vuoden 1753 kartalla kohdalla on tyhjää viljelysalueiden välissä, joka voisi merkata aiempaa tontin paikkaa. Viljelysalueet ovat molemmissa kartoissa piirretty suhteellisen samantyyppisinä. Vuoden 1707 tiluskartalle merkityltä paikalta ei havaittu mitään merkkejä talotontista. Kohdalla kulkee pelto-oja ja alue on hyvin peitteistä pellon reunan pusikoitunutta aluetta. Vuoden 1952 ilmakuvassa alue on ollut samanlainen kuin nykyisinkin.

Sekä vuoden 1707 että 1753 kartalle on merkitty mylly vuoden 1753 karttaan merkityn tontin pohjoispuolelle. Inventoinnin yhteydessä paikalta ei havaittu merkkejä vanhasta myllystä.

Kartta 26. Perä 2 kohdekartta. Kohde on merkitty ruskealla pisteellä ja ruskealla vinorasterilla. Alakohde on merkitty ruskealla tähdellä.

Kuva 42. Perän tontti ja mylly vuoden 1707 kartalla.

Kuva 43. Perän tontti ja mylly vuoden 1753 kartalla.

Kuva 44. Vuoden 1753 merkityn talotontin aluetta. Koilliseen.

Kuva 45. Vuoden 1707 kartalle merkityn talotontin aluetta. Luoteeseen.

Löytöpaikat

22. Kariluoma*

Nimi: Kariluoma
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000084287
 Muinaisjäännösstatus: löytöpaikka
 Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat, irtolöytöpaikat
 Ajoitus: kivikautinen, ei määritelty
 Koordinaatit: N 6966148 E 242641 z 73
 Koordinaattiselite: muinaisjäännösrekisterin koordinaatit
 Aiemmat tutkimukset: Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981
 Jyri Saukkonen tarkastus 1985

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Pyörnin Kariluoman talon peltoalueelta on löytynyt kivikautinen vasarakirves.

Inventointi 2025: Jyri Saukkosen vuoden 1985 tarkastuksen mukaan Jurvan muinaisjäännösten inventoinnissa vuonna 1981 esineen tarkkaa löytöpaikkaa ei saatu selvitetty, mutta se tuli ilmi Saukkosen tarkastuksen yhteydessä. Vasarakirves on löytynyt Kariluoman päärakennuksesta noin 50 metriä koilliseen peltoa raivattaessa noin vuosina 1925-30. Löytöpaikka sijaitsee 80 metriä luoteeseen Koivuportaanluomasta. Muinaisjäännösrekisterissä oleva paikkatieto vaikuttaisi olevan Saukkosen raportissa esitetyllä kohdalla. Nykyisin peltoalue kasvaa korkeaa heinää ja kortta. Alue on hyvin peitteistä eikä alueelta pystytty tekemään lisää havaintoja.

Kartta 27. Kariluoman kohdekartta. Kohde on merkitty oransilla pisteellä.

Kuva 46. Löytöpaikan aluetta vanhalla viljelyalueella. Kaakkoon.

23. Kirkkomäki*

Nimi: Kirkkomäki
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000084259
 Muinaisjäännösstatus: löytöpaikka
 Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat, irtolöytöpaikat
 Ajoitus: kivikautinen, ei määritelty
 Koordinaatit: N 6960367 E 242905 z 86
 Koordinaattiselite: Kirkon koordinaatit. Tarkempi löytöpaikka ei ole tiedossa.
 Aiemmat tutkimukset: Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Jurvan kirkon läheisyydessä sijainneesta Reinin torpasta on saatu kivikautinen tasatalta ja kourutalta (KM 2305:5-6). Löydöt mainitaan H. Kotivuoren ja J. Saukkosen inventointiraportissa vuodelta 1981. Kourutalalta on löytynyt pellosta kirkkomäen rinteeltä. Tarkka löytöpaikka ei ole tiedossa.

Inventointi 2025: Tarkkaa löytöpaikkaa ei pystytty paikantamaan inventoinnin yhteydessä. Vuoden 1970 peruskartalla kirkon läheisyydessä on ollut laajojakin viljelysalueita, mutta nykyisin kirkon läheisyydessä sijaitsee paljon rakennettuja alueita. Kirkon kaakkoispuolen metsäaluetta käytiin läpi, mutta alueelta ei tehty havaintoja, jotka viittaisivat kiinteään muinaisjäännökseen. Alue on melko kivikkoista.

Kartta 28. Kirkkomäen kohdekartta. Kohde on merkitty oranssilla pisteellä.

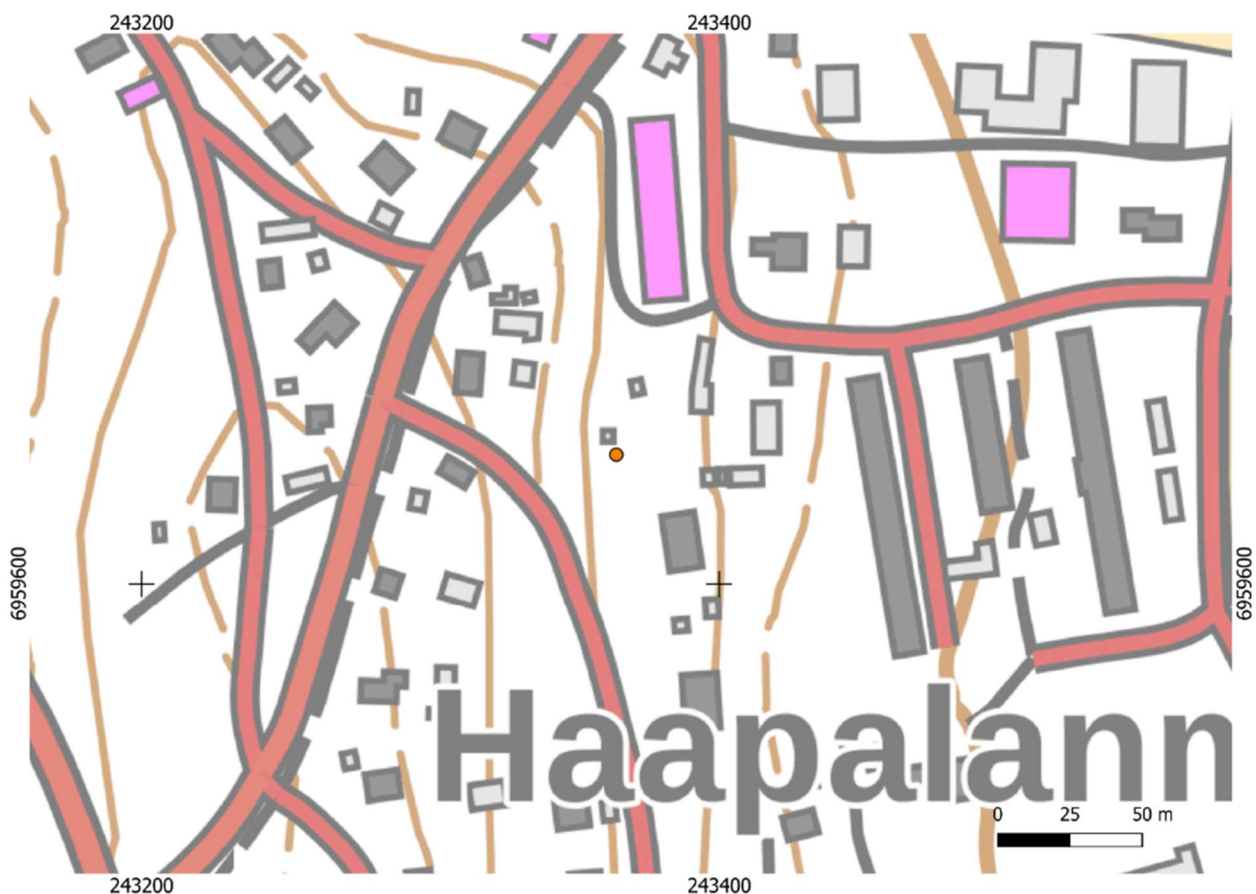
Kuva 47. Kirkon kaakkoispuolen metsäaluetta. Pohjoiseen.

24. Haapala

Nimi: Haapala
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 175040025
 Muinaisjäännösstatus: löytöpaikat
 Muinaisjäännöstyypit: löytöpaikat, irtolöytöpaikat
 Ajoitus: kivikautinen, ei määritelty
 Koordinaatit: N 6959644 E 243364 z 90
 Koordinaattiselite: Kulttuuriympäristön palveluikkuna, kohteen tunnettu muinaisjäännöspiste
 Aiemmat tutkimukset: Jyri Saukkonen tarkastus 1982

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Jurvan kirkolla, Haapalankankaan pohjoispäässä. Jurvan Museon tontilta löytyi kvartsi-iskos KM 21854. Löytöpaikalla Nikkarintuvan edustalla tehdyssä koekaivauksessa ei todettu kiinteää muinaisjäännöstä. Mäki on jyrkähkö ja kivistä soraa. Jurvan kirkolta on joitain irtolöytöjä, mm. saman harjun länsirinteeltä, nykyisen ampumahiihtostadionin kohdalta, museon tontilta noin 200 m lounaaseen.

Inventointi 2023: Paikalla on kotiseutumuseo, jonka pihapiiristä ei tehty uusia havaintoja.

Kartta 29. Haapalan kohdekartta. Kohde on merkitty oranssilla pisteellä.

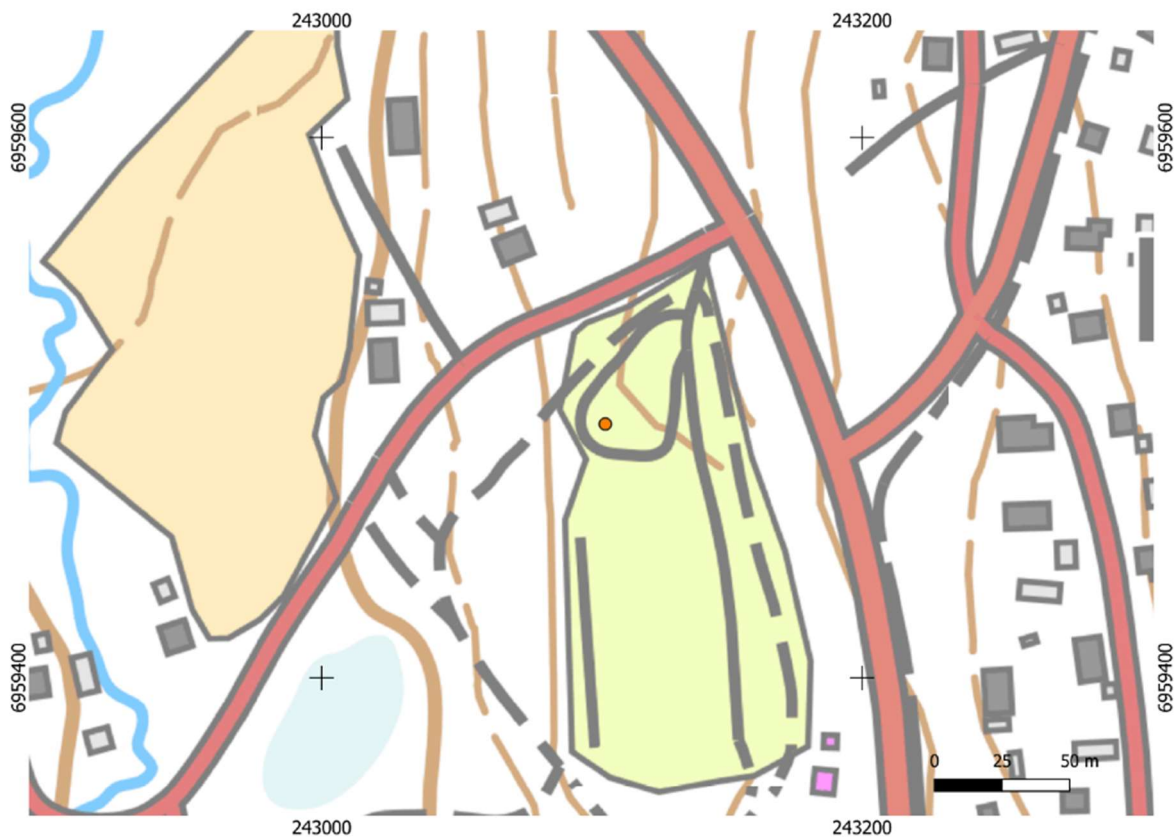
Kuva 48. Jurvan kotiseutumuseon pihapiiriä.

25. Ampumarata*

Nimi: Ampumarata
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: 1000084260
 Muinaisjäännösstatus: löytöpaikka
 Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat, irtolöytöpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Koordinaatit: N 6959494 E 243105 z 89,5
 Koordinaattiselite: muinaisjäännösrekisterin koordinaatit
 Aiemmat tutkimukset: Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981

Muinaisjäännösrekisterin kuvaus: Haapalanmäeltä, nykyisen Jurvan ampumahiihtostadionin kohdalta, löytyi n. v. 1928-1929 alkeellinen kivikirves (KM 20604). Esine löytyi soraharjanteelta hiekanotossa n. 10 cm sammaleen alta. Tarkkaa löytöpaikkaa ei voida määrittää. Kirves on deponoitu Jurvan museoon v. 1980.

Inventointi 2023, 2025: Tarkkaa löytöpaikkaa ei pystytty paikantamaan inventoinnin yhteydessä. Vuoden 1970 peruskartalla nykyisen ampumahiihtostadion kohdilla on ollut maanottoalue, josta esine on ilmeisesti löytynyt. Vuoden 2023 ja nyt tehdyn inventoinnin yhteydessä ampumahiihtostadionin ympärillä olevaa metsäaluetta käytiin läpi, mutta alueelta ei tehty havaintoja kivikaudesta.

Kartta 30. Ampumarata kohdekartta. Kohde on merkitty oranssilla pisteellä.

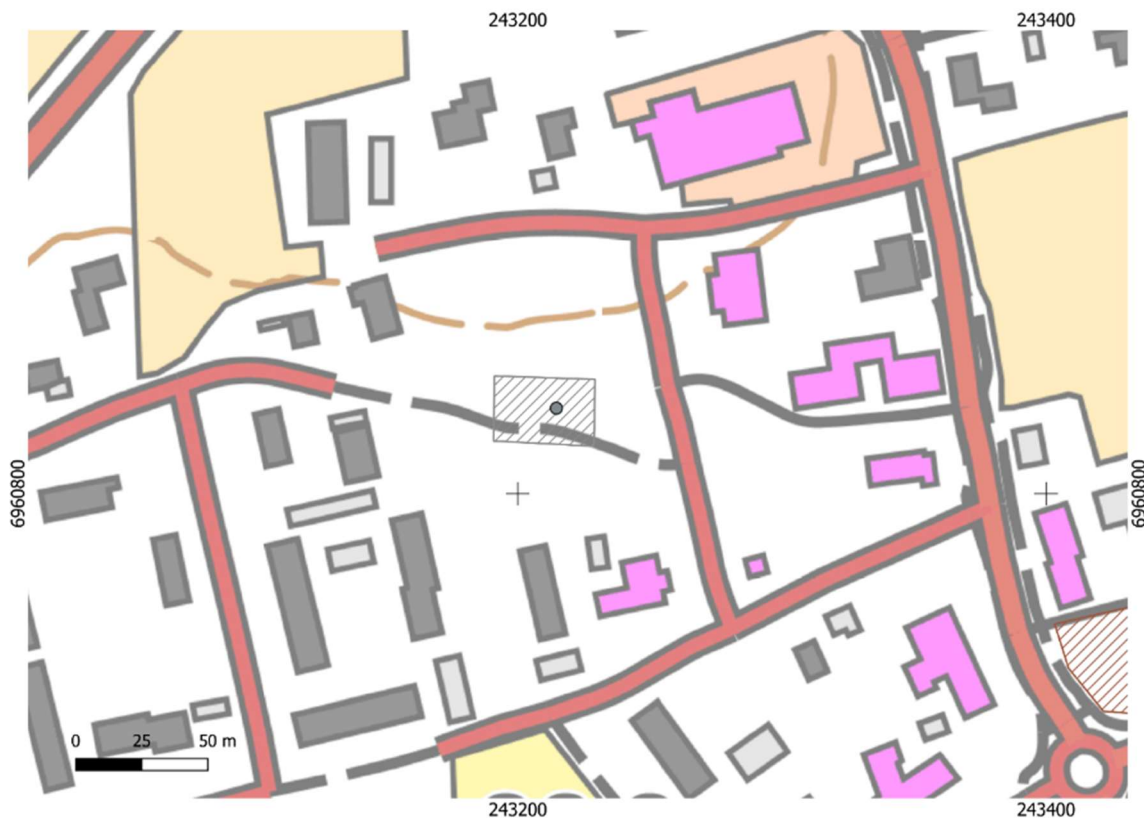
Kuva 49. Ampumahiihtostadionin aluetta. Lounaaseen.

Muut kohteet

26. Ranta-Hahto*

Nimi: Ranta-Hahto
 Kunta: Kurikka
 Muinaisjäännöstunnus: uusi kohde
 Muinaisjäännösstatus: muu kohde
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat, yksinäistalot
 Ajoitus: historiallinen
 Koordinaatit: N 6960832 E 243214 z 75
 Koordinaattiselite: v. 1753 kartan paikannus
 Aiemmat tutkimukset: -

Inventointihavainnot 2025: Hahdon tila on perustettu vuonna 1690 (Mäki-Kamppi 2003: 5). Vuoden 1753 tiluskartalta paikannettu talotontti sijoittuu Hahdontien länsipuolelle 1900-luvun loppupuolella rakennettujen talojen väliin. Talotontti on kartalla numerolla 4. Talo on merkitty myös vuoden 1845 pitäjänkartalle. Vuoden 1952 ilmakuvassa ja vuoden 1963 peruskartalla kohdalla on ollut tilakeskus ja sen ympärillä peltoja. Nykyisin kohdalla ei ole enää tähän liittyviä rakennuksia, ja pellot ovat jääneet asuinrakennuksien alle. Nykyisin alue vaikuttaa tasatulta ja kohdalla on nurmikkoaluetta, joka toimii ilmeisesti keskustan virkistysalueena. Paikalla on myös soralla päällystetty käänköpaikka. Kohde on todennäköisesti laajalti tuhoutunut.

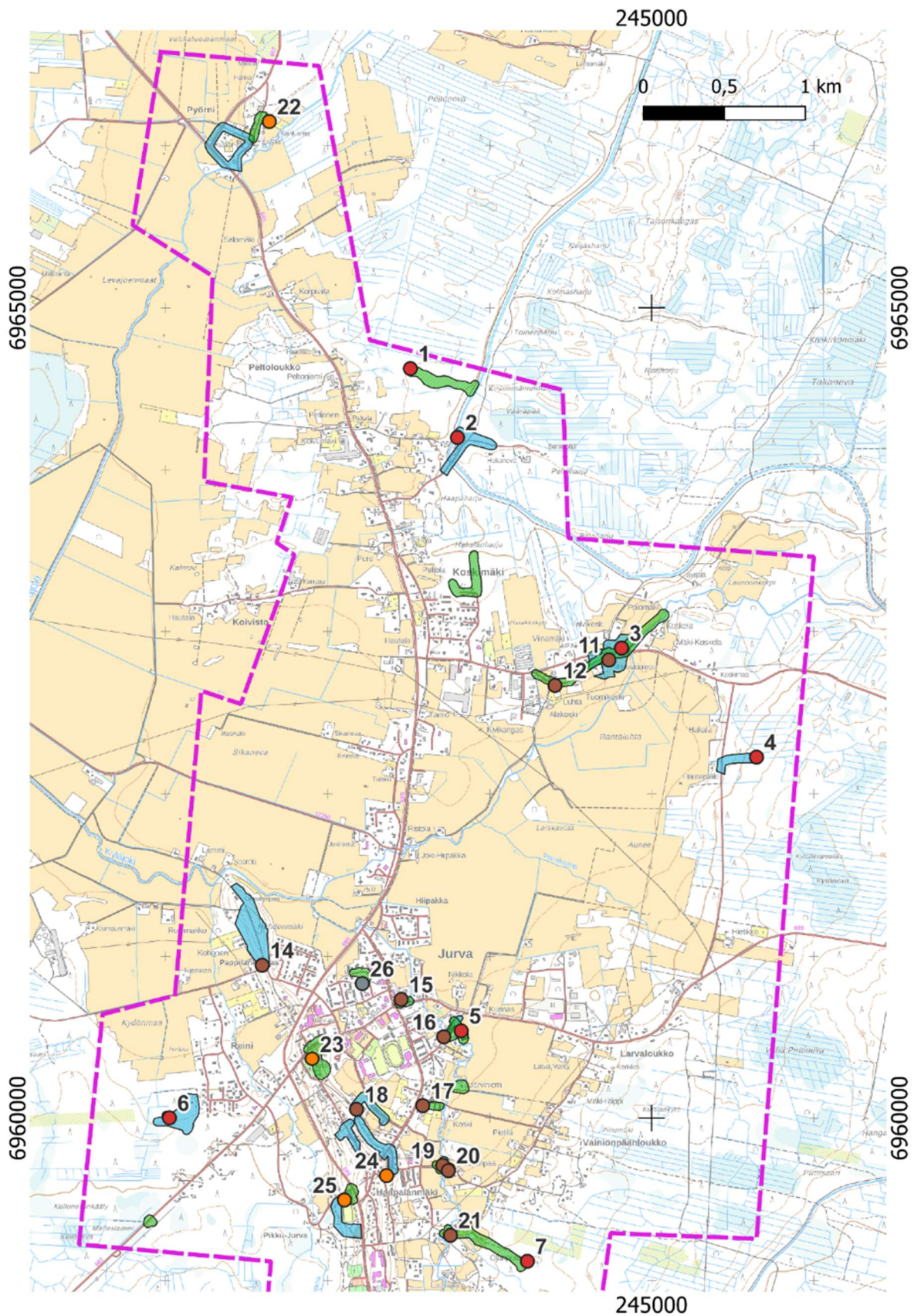

Kartta 31. Ranta-Hahto kohdekartta. Kohde on merkitty harmaalla pisteellä ja harmaalla vinorasterilla.

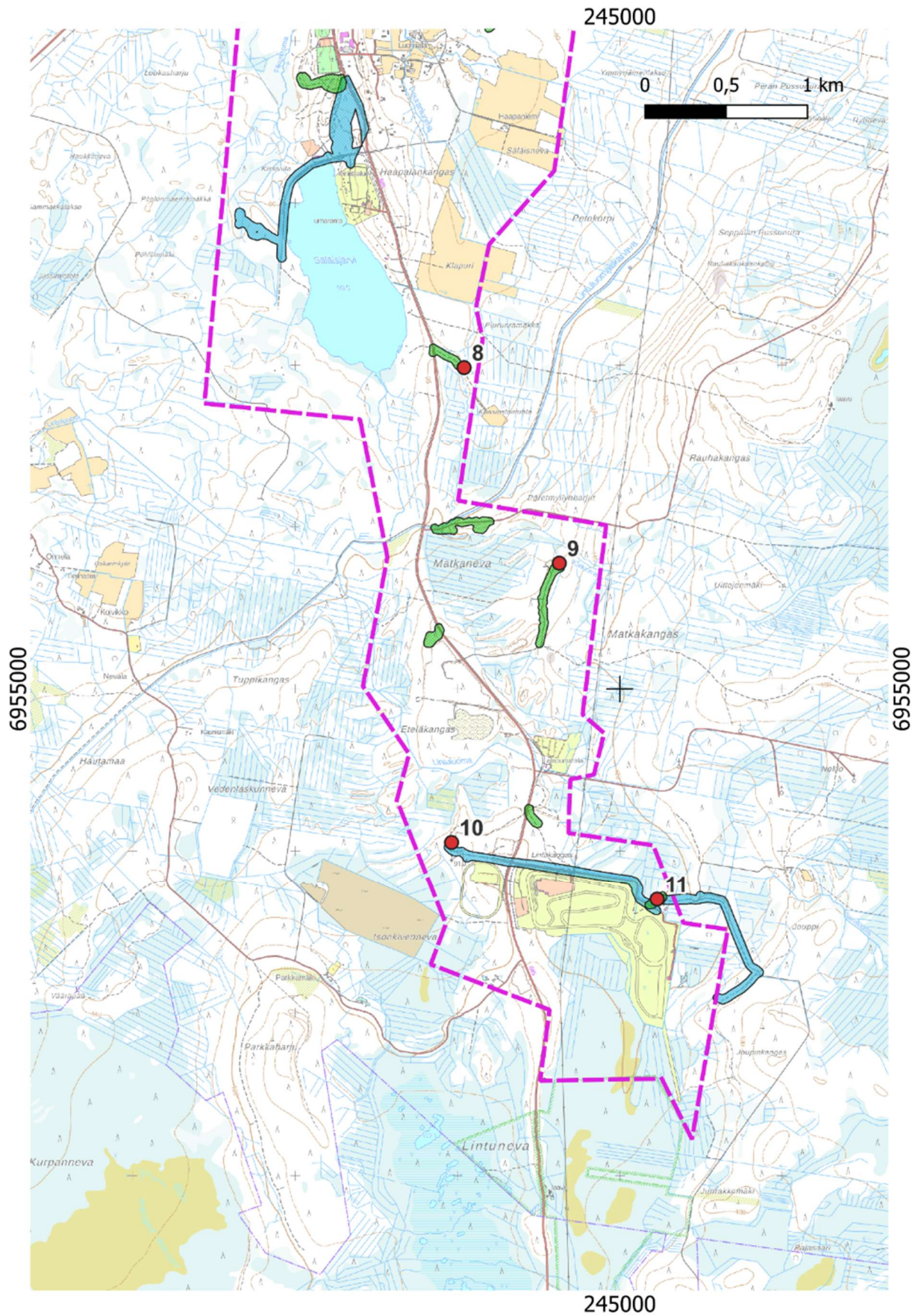

Kuva 50. Vanhan talotontin aluetta Hahdontien länsipuolella. Koilliseen.

Maastossa tarkastetut alueet

Kartta 32. Kaava-alueen pohjoisosassa tarkastetut alueet. Vuoden 2023 tarkastetut alueet on merkitty sinisellä ja vuoden 2025 tarkastetut alueet vihreällä värillä.

Kartta 33. Kaava-alueen eteläosassa tarkastetut alueet. Vuoden 2023 tarkastetut alueet on merkitty sinisellä ja vuoden 2025 tarkastetut alueet vihreällä värillä.

Lähteet

Painetut:

- Koskimies Y.S., Jurvan seurakunnan historia 1954.
- Koskimies-Envall Marianne, Jurvan seurakunnan vaiheita. Jurvan kirkko 200 vuotta. 2002.

Tutkimusraportit:

- Jaakkola, Riitta. Rintakylissä ja larvamailla. Kurikan kulttuuriympäristöohjelma.
- Kotivuori Hannu ja Saukkonen Jyri. Jurvan muinaisjäännökset – luettelo 1981. Museovirasto.
- Mäki-Kamppi, Merja 2003. Jurvan rakennuskantainventointi. Motiivi Oy.
- Saukkonen Jyri 1985. Jurva Kirkonkylä Haapala KM 21854 kvartsi-iskoksen löytöpaikan tarkastus 1985. Museovirasto.

Kartat:

Kansallisarkisto:

- Maanmittaushallituksen kartat. MH Alue- ja rajakartat. MH MH 146/- - [Pohjanmaan rannikko Lapväärtistä Mustasaareen]. (--). Tiedosto 1. Kansallisarkisto. Viitattu 11.8.2024.
- Maanmittaushallituksen kartat. MH Alue- ja rajakartat. MH MH 104/- - Concept Transport Charta öfwer Österbotn med en del af Länegräntzen och Sochne Råår, Elfwar och Träsk... (--). Tiedosto 3. Kansallisarkisto. Viitattu 11.8.2024.
- Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto (kokoelma) > Ia.* Pitäjänkartasto > Jurva 1845
- Maanmittaushallituksen uudistusarkisto > MHA U Uudistuskartat ja -asiakirjat > E VAASAN LÄÄNI > Jurva >
 - E35:22-26 Kirkonkylä; Karta öfver Wartamas, Wuorus, Yli- och Alakoski, Kärpis, Wainionpää och Peräs nybyggen med besrkifning (1707-1707)
 - E36:8-9 Kirkonkylä; Karta öfver gamla hemman N:o 1-7, 10 och 14 åker och en del äng (1753-1753)
 - E36:17/1-4 Kirkonkylä; Kartabeskrifning öfver några hemmans en del ägor [Kirkonkylän, Järvenpään, Koskimäen ja Niemen kylät] (1753-1753)